

LAITILA KOTJALA NÄSTINRISTI

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus 1980

Lea Väkeväinen

S i s ä l l y s

	sivu
Johdanto	1
Kaivauspaikan esittely	2
Asuinpaikan sijainti ja topografia	3
Kaivaustekniikka	3
Maalajit	5
Haudat	7
Hauta III	7
Hauta IV	9
Haudat V-VIII	9
Haudat IX-X	9
Hauta IX	10
Hauta X	11
Tulisijat	12
Kodanpohjat	13
Löydöt	14
Yhteenvedo	16
Luettelo kartoista	17
Luettelo kuvatauluista	18
Luettelo diapositiiveista	21
Kopio peruskartoista 1133 01 NÄSTI painettu 1968 Hki	24
Yleiskartta	25
Pinta- ja pohjavaaituskartat	26-31
Tasokartat	32-79
Erikoiskartat	80-139
Kuvataulut	140-152

Johdanto

Laitilan Kotjalan Nästinristissä sijaitsee laaja kivikautinen asuinpaikka-alue sekä useita pronssikautisia hautaröykkiöitä. Röykkiöt löysi Anna-Liisa Hirviluoto v. 1955 inventoinnin yhteydessä. Ensimmäiset kivikautiset löydöt Nästinrististä löysi autoilija Hannu Kuisma v. 1969 hiekanajon yhteydessä. Seuraavana vuonna Mirja Miettinen suoritti paikalla kaivauksen. V. 1970-76 aluetta ovat inventoineet Anna-Liisa Hirviluoto, Mirja Miettinen ja vuonna 1975 paikalla suoritti Leena Söyrinki-Harmo koekaivauksen. Vuonna 1979 suoritti allekirjoittanut Esko Marttilan omistamalla maalla kaivauksen.

Kesällä 1980 sain museoviraston esihistorian toimistosta määräyksen suorittaa laajamittaisen kaivauksen Esko ja Torsti Marttilan sekä Hannu Kuisman että Jouko Lemmetin omistamilla maa-alueilla. Kaivaukset suoritettiin ajalla 30.6.- 19.9.1980. Tutkimukset rahoitti opetusministeriö. Kartanpiirtäjinä toimivat HuK Anne Vikkula ja Eero Ahtela. Kaivajien lukumäärä vaihteli 10-20.

Helsingissä 15.5.1981

Lea Väkeväinen

Laitila Kotjala Nästinristi

Kivikautisen asuinpaikka-alueen tutkimus 1980

Kylä: Kotjala

Maanomistajat: Esko Marttila, Torsti Marttila, Hannu Kuisma,
Jouko Lemmetti, Nikulan perikunta

Peruskartta: 1133 01 NÄSTI, painettu 1968, Helsinki

Kaivausalueen koordinaatit: x = 4502

y = 4520

x = n. 37 m ymp.

Alueelta tulleet löydöt: KM 20902:1-6171

Aikaisemmat löydöt: KM 18114:1-8, 18261:1-¹⁹⁶⁸~~1973~~, 19514:1-5, 19850:
1-33, 20147:41-66, 77-88, 18315:1-20, 18295:1-71, 19665:1-60,
20148:1-43, 18310:1-16, 18370:1-4, 18311:1-7, 18313:1-10, 18372:
1-5, 18296:1-3, 20147:1-8, 20147:30-40, 9-29, 18313:1-9, 18314,
18315:1-20, 20147:106-115, 20491, 19698:1-4, 19698:1-4, 19514:6-29,
20147:89-93, 19697:1-2, 20492, 18 :1-10, 18346:1-80, 18347:
1-125, 20606:1-1972 (ks. Mirja Miettisen koekaivaus Nikulan maalla
1970, Leena Söyrinki-Harmon koekaivaus 1975, Anna-Liisa Hirviluodon
ja Mirja Miettisen yleiskatsaus Laitilan Nästinrististä, Lea Väke-
väisen kaivauskertomus Laitila, Kotjala, Nästinristi 1979).

Sivut 24-139 ovat kertomukseen liittyviä karttoja.

Sivut 140-152 ovat kuvatauluja, joissa on valokuvat negatiiveista
ff 53607-53646.

Diapositiivit nrot 4982-5022

Luettelo kartoista, valokuvista ja diapositiiveista on kertomuksen
lopussa s. 19-23.

Diar. 6.10.1980

Asuinpaikan sijainti ja topografia

Nästinristin laaja kivikautinen asuinpaikka-alue sijaitsee Laitilan pitäjän Kotjalan kylässä, Laitilan kirkolta n. 11 km kaakkoon Turku-Rauma valtatieen länsipuolella (kartta s. 24). Asuinpaikka-aluetta ympäröi pohjois-eteläpuolelta suuri hiekkakuoppa, johon on rakennettu motocros-rata. Esko Marttilan omistamalla tontilla (kartalla A) suurin osa asuinpaikka-alueesta on kuorittu humuksesta paljaaksi. Torsti Marttilan, Hannu Kuisman, Jouko Lemmetin (kartalla B ja C) ja Nikulan (kartalla D, kartta s. 25) omistamalla alueilla maasto on ehjää mäntyvaltaista kangasmaastoa, joka viettää loivasti itään, kuivunutta suota kohhti (kartat s. 24, 25, kuva 2, s. 141, dia 4982).

Kaivaustekniikka

Vuoden 1980 kaivaus aloitettiin alueella A. Se koordinoitiin vuoden 1979 kaivauksen koillinen-lounas -suuntaiseen peruslinjaan 480-546/1000, joka leikkasi 39-42 metrin korkeuskäyrät (kartat s. 25, 26). Peruslinjan ja vuonna 1979 kaivetun peruslinjan kanssa samansuuntaisen koeojan II väliin paalutettiin 2 x 2 metrin suuruisin ruuduin tasokaivausalue. Peruslinjaan koordinoitiin lisäksi kolme 60-64 metrin pituista ja kahden metrin levyistä kaakko-luode -suuntaista koeojaa, III, IV, V, jotka leikkasivat 39-43 metrin korkeuskäyrät (kartat s. 25, 26, kuva 1, s. 140).

Tasokaivausalueen peruslinjaan 480-546/1000 koordinoitiin 16 metrin välein koillinen-lounas -suuntaiset 36-124 metriä pitkät ja kaksi metriä leveät koeojat VI, VII, VIII, IX, X (koeojat sijaitsevat B-alueella), jotka leikkasivat 37-43 metrin korkeuskäyrät (kartat s. 25, 28).

Alueelle C paalutettiin A-alueen koeojasta III 24-82 metrin pituiset ja metrin levyiset koillinen-lounas -suuntaiset koeojat XI-

XIV, jotka leikkasivat 38-41 metrin korkeuskäyrät (kartat s. 25, 30).

B-alueella sijainnutta koeojan X peruslinjaa 924/522-412 jatkettiin 70 metriä lounaaseen ja paaluun 924/344 sidottiin D-alueella olleen kodanpohjan kaivaus (kartat s. 25, 134).

Mittaukset suoritettiin aina ruudun länsikulmassa olleesta paalusta. Lähtöpisteenä oli peruslinjan paalu 518/1000. Ruudut merkittiin parittaisilla numeroilla siten, että koordinaatisto pieneni lounaaseen ja kaakkoon.

Kaivausalueella A käytettiin kahta kiintopistettä I ja II (samat kuin vuonna 1979). Kiintopiste I sijaitsi kaivausalueen koillispuolella olevien maavallien takana sijaitsevassa kannossa. Sen lukema oli 375 ja korkeus 38.56 m ymp. Kiintopiste II sijaitsi peruslinjan lounaispuolella olleen vuonna 1979 kaivetun koekuopan 458/1002 eteläpuolella ja sen lukema oli 078 ja korkeus 43.72 m ymp. (kartat s. 25, 26).

Kaivausalueella B käytettiin neljää kiintopistettä III, IV, V, VI. Kiintopiste III sijaitsi koeojaan VII koordinoitun tasokaivausalueen lounaispuolella olevassa kannossa. Sen lukema oli 159 ja absoluuttinen korkeus meren pinnasta 38.87 m. Kiintopiste IV sijaitsi koeojassa VIII sijainneen ruudun 466/956 luoteispuolella olleessa kannossa. Sen lukema oli 162 ja korkeus merenpinnasta 41.11 m. Kiintopiste V sijaitsi koeojan VIII lounaispäässä olleen ruudun 428/956 eteläpuolella sijainneessa kannossa ja sen lukema oli 075 ja absoluuttinen korkeus merenpinnasta 42.73 m. Kiintopiste VI sijaitsi välittömästi koeojassa X olleen ruudun 422/924 eteläpuolella sijainneessa kannossa. Kiintopisteen lukema oli 181 ja korkeus merenpinnasta 40.67 m (kartat s. 25, 28).

C-alueella käytettiin A-alueen kiintopistettä I (ks. s. 4).

D-alueen kiintopiste VII sijaitsi tasokaivausalueen luoteispuolella olevassa kannossa. Sen lukema oli 058 ja absoluuttinen korkeus merenpinnasta 41.07 m (kartta s. 25).

Korkeudet kiintopisteille siirrettiin vanhan Turku-Rauma maantien varrella sijaitsevasta valtakunnallisesta kiintopisteestä nro 51, jonka korkeus merenpinnasta on 45.12 m (kartta s. 24).

Kaivaminen suoritettiin lapiolla ja pelkalla. Maata poistettiin 10 cm:n paksuina kerroksina. Likamaaläikistä ja kiveyksistä riippuen tasoista piirrettiin kartat 1:25 ja erikoiskartat haudoista ja tulisijoista 1:10.

Maalajit

A-alue

Paikalta oli poistettu maata kaivinkoneella n. 15 cm. Kuorittua aluetta kattoi n. 5 cm paksu sade- ja sulamisvesien aikaansaama likainen hiekkakerros, jonka alta paljastui ruskea, karkearakeinen hiekka. Tasokaivausalueella ei todettu yhtenäistä kulttuurimaata. Yhtenäisimmät kulttuurimaa-alueet paljastuivat n. 20 cm syvältä ruuduista 500-520/998-1016 (kartat s. 36-39, kuva 1, s. 140). Noin 30 cm:n syvyydessä kulttuurimaata tavattiin enää vain ruuduista 506-526/1004-1014. Alueen lounaisosasta tuli esiin puhdas hiekka ja alueen luoteisosan ruuduista 506-520/1014-1020 paljastui n. 30 cm:n syvällä kivikko, joka saattaa olla peräisin muinaisesta rantakiveyksestä (kartat s. 32-44, kuva 2, s. 141, diat 4983-84).

Noin 10 x 10 x 5 cm:n suuruisia punamultaläikkiä tavattiin tasokaivausalueella n. 20 cm:n syvältä ruudusta 516/1016 ja n. 30 cm:n syvältä ruudusta 508/1014, (kartat s. 38, 41).

Vuonna 1979 kaivausalueen koillisosassa n. 20 cm:n syvälle kaivetut ruudut kaivettiin nyt 30-35 cm:n syvyyteen. Ruuduista 538-552/1010-1020 tuli esiin yhtenäinen kivikko (kartta s. 43).

Koeojaa III, 50/1022-1082 kattoi lähes puhdas ruskea hiekka (kartat s. 45, 46). Koeojasta IV 524/1022-1082 tavattiin n. 20 cm:n syvyydessä yhtenäisempiä kulttuurimaaläikkiä ruuduista 524/1022-1028, 524/1038-1044, 524/1070-1082 (kartat s. 47, 48). Kaivausalueen lounaisosassa olleesta koeojasta V 478/998-1050 tuli esiin n. 10 cm:n syvällä puhdas moreeni.

Tasokaivausalue ja koeoja III-V kaivettiin 30-35 cm:n syvyyteen puhtaaseen moreeniin saakka.

B-alue

B-alueen koeojia VI-X peitti ehjä 3-5 cm paksu turvekerros, (kuva 7, s. 143), jonka alta tuli esiin n. 5-10 cm:n paksuinen huuhtoutunut hiekka. Sen alta n. 20 cm:n syvältä paljastui ruskea suhteellisen karkea rakeinen hiekka, joka muuttui n. 30-50 cm:n syvyydessä moreeniksi. Koeojien lounaisosassa n. 42 metrin korkeudella huuhtoutuneen hiekkakerroksen alta tuli välittömästi moreeni ja koeojien koillispäässä suunnilleen 38 metrin korkeudesta rinnettä alaspäin huuhtoutuneen hiekan alta paljastui hienorakeinen hiesu.

Kulttuurimaata tavattiin kaikista muista koeojista paitsi koeoja VI:sta. Koeojan VII ruuduista 466-558/972 tuli esiin yhtenäisempiä kulttuurimaaläikkiä n. 10 cm:n syvällä. Noin 20 cm:n syvyydessä ruuduista 488-494, 508-510, 550-558/972 paljastunut kulttuurimaa oli erittäin tummanharmaata. Noin 30 cm:n syvältä tuli esiin yhtenäisin kulttuurimaa-alue ruuduista 478-548/972. Noin 40 cm:n syvällä likaläikät pienenivät ja 50 cm:n syvällä tuli esiin puhdas moreeni (kartat s. 53-55, kuva 8, s. 143, dia 4985).

Koeojan VIII ruuduista 426-546/956 n. 20 cm:n syvältä tavattiin hajanaisia kulttuurimaaläikkiä. Noin 30 cm:n syvällä kulttuurimaa-
ta oli näkyvissä ruuduissa 472-490/956. Noin 40 cm:n syvällä lika-

läikät hävisivät ja esiin tuli puhdas hiekka (kartat s. 56-62, kuvat 8, s. 143, dia 4986).

Koeoja IX ruuduista 452-482/938-940 paljastui yhtenäinen likamaa-alue n. 20 cm:n syvyydestä, joka jatkui samoissa ruuduissa vielä 45-50 cm:n syvällä (kartat s. 63-72, dia 4987).

Koeojasta X tuli esiin suurimmat kulttuurimaaläikät 20-40 cm:n syvyydestä ruuduista 426-468/924 (kartat s. 73-78, kuva 10, s. 143, dia 4988).

Punamultaläikkiä tavattiin vain koeojan IX ruudusta 450/940 n. 40 cm:n syvyydestä n. 10 x 10 cm:n kokoisena läikkänä.

C-alueen koeojia XI-XIV peitti yhtenäinen 2-4 cm paksu turvekerros, jonka alta tuli esiin n. 5 cm paksu huuhtoutunut hiekka. Noin 10 cm syvältä tuli esiin ruskea suhteellisen hienorakeinen hiekka, joka muuttui moreeniksi n. 40-50 cm:n syvällä.

Haudat

Alueilta A ja B paljastui yhteensä kahdeksan rakenteeltaan samantapaista hautaa. Haudat III-VIII sijaitsivat alueella A ja haudat IX-X alueella B (hautojen numerointi on jatkoa vuonna 1979 alueelta löydettyihin hautoihin: ks. Väkeväisen kaivauskertomusta).

Hauta III sijaitsi tasokaivausalueen eteläosan ruuduissa 512-516/1000-1002 (kartta s. 44). Se tuli esiin n. 30 cm:n syvyydestä likaisen ruskeasta hiekasta n. 250 x 100 cm:n suuruisena soikeahkon muotoisena pohjois-etelä -suuntaisena kiviladelman (kartta s. 80 kuvat 3, 4, s. 142, diat 4989-90). Suurimmat kivet oli asetettu ladelman keskiosaan hautakuvien pituusakselin suunnassa, pienimmät sijaitsivat ladelman sivuilla. Kiviladelman ympäröi 10-20 cm:n levyinen likamaaraita. Kivien koko vaihteli 5-35 cm:iin.

Kivien välissä oli hiekka likaisen ruskeaa. Ensimmäisen kivikerroksen alta tuli esiin toinen kivikerros (kartta s. 81, kuva 6, s. 142, dia 4992). 5-15 cm:n suuriset kivet sijaitsivat n. 240 cm pitkän ja 70-90 cm leveän likamaaläikän keskiosassa haudan pituusakselin suuntaisesti. Kivien välistä löytyi keramiikkaa. Hautakuvion pohjoispäädystä n. 30 cm:n syvyydestä tuli näkyviin n. 10 x 10 cm suuri punamultaläikkä (kartta s. 81).

Toisen kivikerroksen alta n. 35 cm:n syvyydestä paljastui n. 230 cm pitkä ja 70 cm leveä likamaa, jossa oli muutama kivi näkyvissä (kartta s. 82, dia 4993). Likamaa oli väriltään haudan pohjois- ja keskiosassa vaaleampaa kuin haudan eteläosassa. Haudan pohjoispäädyssä oli myös näkyvissä kaksi n. 20 x 40 cm:n suuruisia punamultaläikkää. Haudan pohja ulottui noin puolen metrin syvyyteen puhtaaseen moreeniin saakka (kartta 83). Noin 35 cm:stä lähtien hautakuviota ympäröi puhdas sora.

Noin 30 cm:n syvyydestä, välittömästi hauta III eteläpäästä, tuli esiin halkaisijaltaan n. 120 cm:n suuruinen kuoppaliesi (nro 21). Myös haudan pohjoispäädyn itäpuolelta paljastui halkaisijaltaan n. 80 cm suuri tulisija, nro 20 (kartta s. 80, kuva 3, s. 142, dia 4989). Rakenteeltaan liedet olivat samantyyppiset. Ne oli täytetty 10-40 cm:n suuruisilla kivillä, joita reunusti 5-10 cm leveä hiili-nokimaaraita. Kivien välissä oli tummaa likamaata. Ensimmäisen kivikerroksen alta tuli esiin molemmista tulisijoista muutama 5-10 cm:n suuruinen kivi ja tummaa tahmeaa likamaata, hiiltä ja nokea (kartta s. 81, kuva 5, s. 142, dia 4991). Kuopan keskusta oli liedessä nro 21 n. 10 cm ja liedessä 20 n. 7 cm reunoja syvempi. Liesien pohja ulottui suunnilleen puoli metriä syvään puhtaaseen moreeniin saakka.

Hauta IV

Hauta IV sijaitsi ruuduissa 528-530/1014. Se tuli esiin n. 35 cm:n syvyydestä lähes suorakaiteen muotoisena tummana likamaaläikkänä, jossa oli hiiltä ja nokea. Läikkä oli kooltaan noin 250 x 150 cm pohjois-etelä -suuntainen (kartta s. 84). Noin 40 cm:n syvyydessä likamaaläikkä pieneni n. 150 x 100 cm suureksi kuvioksi, jossa oli tumman tahmean likamaan joukossa hiiltä, nokea, punaiseksi palanutta hiekkaa ja muutama n. 5-10 cm:n suuruinen kivi (kartta s. 85). Likamaan pituus oli n. 10 cm. Haudan pohja ulottui puolen metrin syvyyteen puhtaaseen moreeniin saakka. Hautakuviota ympäröi noin 40 cm:n syvyydestä lähtien puhdas moreeni.

Haudat V - VIII

Haudat V-VIII sijaitsivat vuonna 1979 aloitetulla tasokaivausalueella, ruuduissa 540-542/1002-1006 (kartta s. 87). Ne tulivat esiin n. 35 cm:n syvyydestä suhteellisen puhtaasta hiekasta. Rakenteeltaan ne olivat keskenään samanlaiset, mutta epämääräisemmät kuin edellä kuvattu hauta III. Haudat sijaitsivat 0,5-1,5 metrin etäisyydellä toisistaan itä-länsi -suunnassa. Ne erottuivat niitä ympäröivästä puhtaanruskeasta hiekasta 290-120 x 120-60 cm:n suuruisina likaläikkinä. Ainoastaan haudassa V oli haudan pituusakselin suunnassa 5-30 cm:n suuruisia kiviä (kartta s. 87). Haudoissa olevan likamaan kerroksen paksuus oli 10-15 cm (kartat s. 88-92).

Haudat IX-X

Alueelta B tuli esiin kaksi rakenteeltaan samantapaista hautaa kuin A-alueen hauta III.

Hauta IX sijaitsi ruuduissa 508/510/952-954. Se paljastui kaivettaessa koeojan VIII ruuduissa 954-956/508 ollutta kiveystä (kartta s. 63). Koeojan kaakkoispuolelle koordinoitiin 4 x 6 m:n suuruinen tasokaivaus. Hauta IX tuli esiin n. 30 cm:n syvyydestä 210 x 70 cm:n suuruisena itä-länsi -suuntaisena kiveyksenä (kartta s. 93, kuva 17 s. 147, dia 4994). Suurimmat kivet oli asetettu ladelman reunoille, pienimmät sijaitsivat sen keski- ja itäpäässä. Kivien koko vaihteli 5-30 cm:iin ja kiven välissä oli likaisen ruskeaa hiekkaa, keramiikan palasia ja kaksi pyörökiveä.

Ensimmäisen kivikerroksen alta paljastui toinen kivikerros. Suurin osa kivistä oli pieniä, halkaisija vaihteli 5-20 cm:iin. Kivet sijaitsivat hautakuvion keskiosassa. Hautakuvio oli n. 240 cm pitkä ja 70 cm leveä ja väriltään tummanharmaa (kartta s. 94). Toisen kivikerroksen alta tuli esiin kolmas kivikerros, jonka alta ja reunoilta näkyi n. 220 x 30 - 50 cm:n suuruinen likamaa-alue. Haudan keskivaiheilta, likamaasta löytyi keramiikanpalasia sekä hioinkivi (KM 20902:4505) (kartta s. 95, kuva 18, s. 147, dia 4995).

Kolmannen kivikerroksen alta tuli esiin yhtenäinen likamaaläikkä, kooltaan 260 x 50-80 cm. Läikkä oli haudan itäpäässä tummempi kuin keski- ja länsipäässä. Haudan itäpäässä oli muutamia kiviä ja keramiikanpalasia. Noin 50 cm:n syvyydestä tuli esiin suunnilleen haudan keskivaiheilta likaisenharmaasta hiekasta paikalleen hajonnut saviastia (pl. 264, KM 20902:4514 - 5717).

Astianpalaset olivat n. 80 x 60 cm:n suuruisella alueella vierä vieressä. Samasta tasosta tuli esiin haudan länsiosasta n. 20 x 5 cm:n suuruiselta alalta palamatonta luuta, pl. 261 (kartta s. 97, kuva 19, s. 147, diat 4996-99). Noin 60 cm:n syvyydessä keramiikkakeskittymä jatkui n. 80 x 40 cm:n suuruisella alueella ja hautakuvio oli pienentynyt 190 x 20-70 cm:n suuruiseksi lika-

maaläikäksi, jossa saviastian palat sijaitsivat vierä vieressä n. 70 x 35 cm:n suuruisella alalla (kartat s. 98-[?], kuva 20, s. 147, dia 5000-02). Noin 70 cm syvällä vaaleanharmaan likamaan alta tuli esiin punaiseksi palanutta hiekkaa, jossa oli hiilisirua. Hiilien syyt olivat näkyvissä haudan pituusakselin suuntaisesti. Hautakuvio oli 70 cm syvällä pituudeltaan n. 240 cm ja leveydeltään 50 cm. Keramiikan palasia oli 30 x 40 cm:n suuruisella alueella (kartat s. 100-101, kuva 22, s. 148, dia 5003). Haudan pohjalla oli kolme halkaisijaltaan n. 10 cm:n suuruisia kiveä, jotka olivat todennäköisesti tukeneet hautaan asetettua saviastiaa. Haudan pohja ulottui n. 80 cm syvälle ja likamaan paksuus oli haudan keski- ja itäosassa n. 50 cm.

Hauta X

Haudan X itäpäää tuli esiin n. 30 cm:n syvyydestä likaisen ruskeasta hiekasta kaivettaessa koeojan ruutua 500/972 (kartta s. 102[?]). Tämän johdosta koeojan luoteispuolelle koordinoitiin 8 x 8 m:n suuruinen tasokaivaus. Hauta IX sijaitsi ruuduissa 498-500/972-974 n. 220 x 80 cm:n suuruisena itä-länsi-suuntaisena kiveyksenä. Kivien koko vaihteli 5-30 cm:iin ja niiden välissä oli nähtävissä vaaleanharmaata likamaata. Kivien välistä löytyi keramiikanpalasia (pl. 110) (kartta s. 102a, kuva 11 s. 144 dia 5004). Ensimmäisen kivikerroksen alta tuli esiin toinen säännöllisemmän muotoinen kiveys, kooltaan n. 290 x 120 cm. Kiveystä ympäröi 10-30 cm:n levyinen likamaaraita. Haudan länsiosasta löytyi taltta ja kivipultti sekä itäpäästä keramiikkakeskittymä ja pyörökivi (kartta s. 102[?], kuva 12-13, s. 1144-145, diat 5005-5006). Toisen kivikerroksen alta tuli esiin kolmas kivikerros. Kivien koko vaihteli 5-40 cm. Kivet sijaitsivat 310 cm pitkän ja 70 cm leveän likamaaläikän keskiosassa. Hautakuvion länsipäästä paljastui n. 20 x 20 cm:n suuruinen keltaokraläikkä (kartta s. 104,

kuva 15, s. 146). Noin 40 cm:n syvyydessä haudan likamaa oli kooltaan n. 310 x 80 cm, eikä siinä ollut enää kiviä lukuunottamatta haudan keskivaiheilla ollutta maakiveä. Keltaokraläikkä jatkui samansuuruisena n. 45 cm:n syvyyteen saakka. Haudan pohja ulottui n. 50 cm syvälle moreeniin saakka (kartat s. 105-106, kuva 16, s. 146, dia 5007).

Tulisijat

Tutkitulta alueelta löytyi yhteensä 14 tulisijaa (nrot 5, 20-32) (kartat s. 107-126, diat 5008-5016). Liedet olivat kuoppaliesiä ja rakenteeltaan samantapaisia. Ne muodostuivat 1-2 kivikerroksesta. Nrot 5, 20-24 sijaitsivat alueella A, nrot 25-31 alueella B ja nro 32 alueella C.

Liedet 5, 22-24 paljastuivat ruuduista 512-516/1002-1004 ja liesi nro 23 ruudusta 516/1018-1020 (kartat s. 107-111).

Liesi 25 sijaitsi ruuduissa 488-490/956-958. Liesi 26 sijaitsi välittömästi hauta X länsipuolella ruuduissa 496-498/976 (kartat s. 112-117). Liedet 27-29 sijaitsivat koeojan IX koordinoitun tasokaivauksen ruuduissa 458-460/938 (kartat s. 118-120).

Tulisijat 30, 31 sijaitsivat koeojan X ruuduissa 460-462, 456-458/922-924 (kartat s. 121-125). Tulisija 32 sijaitsi koeojan XIII ruuduissa 574-576/1082-1084 (kartta s. 126).

Liedet olivat muodoltaan pyöreitä tai soikeahkoja, halkaisijaltaan 70-160 cm. Ne tulivat esiin 20-50 cm:n syvyydestä.

Kivet olivat rapautuneita ja niiden koko vaihteli 5-40 cm:iin. Kiveyksiä ympäröi usein 5-10 cm:n levyinen noki-hiiliraita. Kivien välissä oli hiiltä, nokea ja likamaata. Liesistä 23, 26-29 kivien alta tuli esiin lähes yhtenäinen nokimaakerros (kartat s. 110, 115, 119). Liesien pohjat ulottuivat 50-70 cm

syvälle moreeniin saakka. Liesikuopat olivat loivaseinäisiä ja niiden keskusta oli 10-25 cm reunoja syvemmät.

Kodanpohjat

Tutkitulta alueelta löydettiin kaksi kodanpohjaa. Toinen sijaitsi alueella B ja toinen alueella C (kartat s. 127-139).

Alueen B kodanpohja sijaitsi välittömästi koeojan VII kaakkoispuolella ruuduissa 516/962, 518-530/962-972, 528-530/960. Se oli muodoltaan pyöreä ja halkaisijaltaan n. 14 metriä. Kuopan keskusta oli sen reunoja n. 40 cm syvempänä. Kuopanteen seinämät olivat loivat suunnassa kaakko-luode, suunnassa koillinen-lounas kuopanteen lounaiskulma laskeutui jyrkähkösti kuopanteen keskustaa kohti (kartta s. 127).

Kuoppaa peitti n. 2 cm:n paksuinen turvekerros. Turpeen alta tuli esiin 2-5 cm:n vahvuinen huuhtoutunut hiekkakerros. Huuhtoutuneen hiekan alta tuli esiin ruskea, kuopanteen keskiosasta vahvasti likaisenruskeaksi värjäytynyt hiekka. Likamaa oli ohuempi kuopan laitamilla kuin keskustassa. Noin 30 cm:n syvyydestä tuli esiin kuopan itälaidalta pohjois-etelä -suuntainen n. 40 m pitkä ja 50 cm leveä kivikko, joka ulottui 50 cm syvälle saakka (kartat s. 128-132). 30-40 cm:n syvyydestä löytyi kuopanteen itäosasta runsaasti pyörökiviä sekä reikäkiven katkelma. Noin 50 cm syvälle maa muuttui kiviseksi ja kuopan likamaata ympäröivät pienet halkaisijaltaan 5-10 cm:n suuruiset kivet. Kuopanteen keskiosa ulottui n. 70 cm syvälle ja maa muuttui kuopanteen keskustassa kovaksi ja ruosteiseksi (kartat s. 133, kuvat 23-26, s. 149-150, diat 5017-5020).

D-alueella tutkittu kodanpohja sijaitsi ruuduissa 346-352/778-784. Se oli loivaseinäinen, kuopanteen keskusta oli reunoja n. 15 cm syvempänä. Kodanpohja oli halkaisijaltaan n. 8 m.

Kodanpohjaa peitti ehjä n. 2-5 cm paksu turvekerros, jonka alta tuli esiin 2-10 cm paksu huuhtoutunut hiekka. Noin 20 cm:n syvyydessä tuli esiin ruskea puhdas hiekka, jossa oli hiukan likamaata ja punaiseksi palanutta hiekkaa, nokea ja ruosteläikkiä. Noin 30 cm:n syvyydessä maa muuttui kovaksi ja ruosteiseksi. Kuopanteen keskeltä tuli esiin n. 30 cm syvällä n. 1,5 x 0,5 m suuri kiveys (kartat s. 134-137). Noin 40 cm:n syvyydessä kiveys oli n. 2 m pitkä ja metrin leveä (kartta s. 138, kuvat 29, 30, s. 152, diat 5021-22). Kivien koko vaihteli 5-10 cm:iin. Kivien välissä ollut maa oli puhdasta samoin kivien ympärilläkin. Kuopanteen pohja ulottui n. 45 cm:n syvyyteen saakka. Noin 10 cm:n syvyydestä löytyi pari hiomakiveä.

Löydöt

Koko tutkitulta alueelta löytyi eniten kivilaji-iskoksia parhaimmillaan jo 200 kpl ruutua kohti. Kirveitä ja niiden kappaleita löytyi 13 kpl, talttoja ja niiden kappaleita 15 kpl, hioimia 22 kpl, nuolenkärkiä 5 kpl, uurrenuijia ja siimanpainoja 1 kpl, reikäkiven kappaleita 8 kpl, liuskerenkaan kappaleita 8 kpl, riipuksia 4 kpl, joista yksi (KM 20902:5285) on T-muotoinen liuskeriipus. Se löytyi koeojan IX ruudusta 508/940 n. 20 cm syvältä. A-alueen ruudusta 508/1006, n. 20 cm:n syvyydestä löytyi putkellinen meripihkakoru (KM 20902:613). Myös koeojan IX ruudusta 466/940, n. 40 cm:n syvyydestä tuli esiin meripihkanmuruja (KM 20902:5040).

Löytöt jakaantuivat suhteellisen tasaisesti koko kaivausalueelle. Parhaimmillaan alueelta tuli lähes 400 löytöä ruutua kohti. Tihein löytökerros sijaitsi A-alueella n. 20 cm:n syvyydessä ja B-alueella 20-20 cm syvällä. 40-50 cm:n syvyydessä löydöt loppuivat.

A-alueella löydöt vähenivät tultaessa tasokaivausalueen lounaisosan ruutuihin, joista löytyi vain 8-14 löydöstä per ruutu.

A-alueen koeajat III, IV olivat vähälöytöisiä ja koeaja V oli löydötön.

B-alueen koeajien VII-X lounaispääat olivat myös lähes löydöttömät - 1-5 löytöä ruutua kohti. C-alueen koeajat IX-XIV olivat koillisosastaan löydöttömät, lounaispään ruuduista tuli 10-20 löytöä per ruutu. Myös alueen kodanpohja oli vähälöytöinen. 39-37 metrin korkeuskäyrien välillä sijainneet koekuopat 1-19 olivat myös vähälöytöisiä.

Tutkitulta alueelta löytyi suhteellisen vähän keramiikkaiskosiin verrattuna. Etenkin B-alueen koeajasta löytyi erittäin vähän keramiikkaa. Keramiikkakeskittymiä oli ainoastaan koeajan IX ruuduissa 490, 494/940, n. 30 cm syvällä. Yhteensä keramiikkaa löytyi koko alueelta n. 29700 kpl, josta koristeltuja on n. 4300 kpl.

Astioiden reunan päällyys on ollut joko suora, pyöristetty tai asitian sisäseinämää kohti kalteva, koristeltu tai koristelematon. Astioiden seinämä on ollut suora. Astiat on koristeltu erikoisin kuopin ja kuopantein, lyhyin viivapainantein, kynsipainantein ja erilaisin kampaleimoin. Saven sekoitteena on käytetty joko karkeaa tai hienorakeista hiekkaa ja murskattua luuta. Savimassa on tiivistä ja kovaa tai huokoista ja haurasta. Saven väri on yleisemmin harmaan ruskea. Astioiden muodon, saven laadun ja koristelun perusteella alueelta tullut keramiikka edustaa kampa-keramiikan tyyllivaiheita II₂ ja III₁. Muutama palanen on Jäkärälän keramiikkaa.

Yhteenveto

Alueella tutkittiin yhteensä 2637 m². Asuinpaikan alimmat löydöt tulivat suunnilleen 36.60 metrin korkeudella sijaitsevista koe-kuopista 1-19 (kartta s. 25). Keramiikan alin löytöraja sijaitsee suunnilleen 37 metrin korkeudella. Muinainen rantalinja on todennäköisesti sijainnut 36.80 metrin korkeudella. Koekuopista tulleet löydöt ovat kulkeutuneet melko todennäköisesti alemmaksi veden mukana. Ranta on ollut pitkä ja matala.

A-alue saatiin tutkittua kokonaan. Ydinalue sijaitsi vuosien 1979-80 tasokaivausalueella. Siitä mentäessä luoteeseen ja lounaaseen löydöt loppuivat.

Koeojien VII-X kulttuurikerros oli paikoitellen 40 cm paksu ja se rajoittui suunnilleen korkeuskäyrille 38-41.50. Löydöt myötäilivät kulttuurimaan rajoja lukuunottamatta koeojien koillisosasta tulleita pyörökiviä, jotka löytyivät suhteellisen puhtaasta hiesusta. Haudat, kodanpohjat ja liedet sijaitsivat 38-40.50 metrin korkeuskäyrien välisellä alueella.

B-alueen koeojista tulleiden hautojen ja liesien lukuisuudesta sekä koeojien kulttuurikerroksen paksuudesta huolimatta ei koeojien välisiä alueita tutkittu rahan- ja ajanpuutteen takia. Kaivaus oli otantaluontoinen, jolla pyrittiin selvittämään asuinpaikan luonne ja rajat. Alueet A (kuorittu alue), B ja C vapautettiin maanomistajien käyttöön. Sen sijaan D alueella on jatkettava tutkimuksia ennen alueen vapauttamista kuten myös Esko Marttilan omistamalla röykkiöalueella, joka sijaitsee kuoritun alueen lounaispuolella olevassa metsikössä.

Luettelo kartoista

Kartat:

s. 24	Kopio peruskartasta 1133 01 NÄSTI painettu 1968, Helsinki
s. 25	Yleiskartta 1:1000 A2, laadittu Turun piirin TVL:n 1971 tekemän pohjakartan perusteella. Piirt. A. Vikkula
s. 26	Pintavaaituskartta 1:200 A 1
s. 27	Pohjavaaituskartta 1:200 A 1
s. 28	Pintavaaituskartta 1:200 A 1
s. 29	Pohjavaaituskartta 1:200 A 1
s. 30	Pintavaaituskartta 1:200 A 2
s. 31	Pohjavaaituskartta 1:200 A 2
s. 32-34, 36-38, 40-43, 45-62	Tasokartat 1:25 A 1
s. 64-77, 79, 102 b-c	
s. 30-31, 35, 39, 44	Tasokartat 1:25 A 2
s. 63, 78	Tasokartat 1:25 A 3
s. 87, 127-132	Erikoiskartat 1:25 A 1
s. 88, 90, 103, 104, 118- 120, 135-138	Erikoiskartat 1:10, 1:25 A 2
s. 80-86, 89, 92-102a, 106-108, 139	Erikoiskartat 1:10, 1:25 A 3
s. 91, 109-117, 121-126, 134	Erikoiskartat 1:10, 1:25 A 4

Luettelo kuvatauluista

- s. Kuva 1, yleiskuva tasokaivausalueesta
(neg. 53607-611)
- s. Kuva 2, yleiskuva kivikautisesta asuin-
paikka-, röykkiö- ja tasokaivausalueesta
(neg. 53612-615)
- s. Kuva 3, hauta III, ensimmäinen kiviker-
ros (neg. 53616)
- s. Kuva 4, hauta III, ensimmäinen kivikerros,
valok. pohjoisesta (neg. 53617)
- s. Kuva 5, hauta III, liesistä poistettu
kivet, nokimaa näkyvissä (neg. 53618)
- s. Kuva 6, hauta III, toinen kivikerros ja
liesien nokimaa (neg. 53619)
- s. Kuva 7, koeoja VII, paalutuksen jälkeen
(neg. 53620)
- s. Kuva 8, koeoja VII, tasot 3-4 (neg. 53621)
- s. Kuva 9, koeoja VIII, tasot 3-4 (neg. 53622)
- s. Kuva 10, koeoja X, taso 3 (neg. 53623)
- s. Kuva 11, hauta X, ensimmäinen kivikerros
(neg. 53624)
- s. Kuva 12, hauta X, toinen kivikerros
(neg. 53625)
- s. Kuva 13, hauta X, toinen kivikerros
(neg. 53626)
- s. Kuva 14, hauta X, kolmas kivikerros
(neg. 53627)

- s. Kuva 15, hauta X, neljäs kivikerros
(neg. 53628)
- s. Kuva 16, hauta X, pohjakerros
(neg. 53629)
- s. Kuva 17, hauta IX, pintakiveys
(neg. 53630)
- s. Kuva 18, hauta IX, kolmas kivikerros
(neg. 53631)
- s. Kuva 19, hauta IX, hautaan hajonnut savi-
astia (neg. 53632)
- s. Kuva 20, hauta XI, keramiikkakeskittymä
taso 6 (neg. 53633)
- s. Kuva 21, hauta IX, keramiikkakeskittymä,
taso 6,5 (neg. 53634)
- s. Kuva 22. hauta IX, haudan pohjalla olleet
keramiikkapalat, taso 7 (neg. 53635)
- s. Kuva 23, kodanpohja B-alueella
(neg. 53636-637)
- s. Kuva 24, kodanpohja B-alueella, taso 2
(neg. 53638-639)
- s. Kuva 25, kodanpohja B-alueella, taso 3
(neg. 53640)
- s. Kuva 26, kodanpohja B-alueella, taso 4
(neg. 53641)
- s. Kuva 27, keramiikkakeskittymä koeojan
IX ruudussa 434/940 (neg. 53642)

- s. Kuva 28, keramiikkakeskittymä koeojan IX ruudussa 490/940 (neg. 53643)
- s. Kuva 29, kodanpohja alueella C (neg. 53644-645)
- s. Kuva 30, kodan keskellä ollut kiveys (neg. 53646)

Luettelo diapositiiveista

dia nro	4982	Yleiskuva asuinpaikka-alueelle, kuvattu pohjoisesta etelään
	4983	Yleiskuva tasokaivausalueesta, kaakosta luoteeseen
	4984	Yleiskuva tasokaivausalueesta, etelästä pohjoiseen
	4985	Koeoja VII, B-alue, koillisesta lounaaseen
	4986	Koeoja VIII, " " "
	4987	Koeoja IX, " lounaasta koilliseen
	4988	Koeoja X, " " "
	4989	Hauta III, A-alue, ensimmäinen kivikerros
	4990	Hauta III, ensimmäinen kivikerros
	4991	Hauta III, ensimmäinen kivikerros liesistä poistettu kivet
	4992	Hauta III, toinen kivikerros, pohjoisesta etelään
	4993	Hauta III, kiveyksen alta tullut likamaa, idästä länteen
	4994	Hauta IX, ensimmäinen kivikerros, idästä länteen
	4995	Hauta IX, kolmas kivikerros, idästä länteen
	4996	Hauta IX, kivien alta paljastunut keramiikkakeskittymä, taso 5,5

dia nro	4997	Hauta IX, haudan pohjoispäästä esiin tullut palamaton luu
	4998	Hauta IX, haudasta löytynyttä palamatonta luuta
	4999	Hauta IX, keramiikkakeskittymä tasossa 6
	5000	Hauta IX, keramiikkakeskittymä tasossa 6,5
	5001	Hauta IX, keramiikkakeskittymä
	5002	Hauta IX, keramiikkakeskittymä tasossa 6
	5003	Hauta IX, pohja, taso 7
	5004	Hauta X, ensimmäinen kivikerros, idästä länteen
	5005	Hauta X, toinen kivikerros
	5006	Hauta X, kolmas kivikerros
	5007	Hauta X, läheltä haudan pohjaa, taso 4
	5008	Liesi 21, ruudut 512-514/1000 Hauta III:sta
	5009	Liesi 21, kivien alta esiin tullut hiilimokimaa
	5010	Liedet 22, 24, idästä länteen
	5011	Liesi 26, ruudut 498-496/576, hauta X länsipäästä
	5012	Liesi 26, kivien alta esiin tullut hiilimaa
	5013	Liesi 25, ensimmäinen kivikerros, ruudut 956-958/488
	5014	Liesi 27, ensimmäinen kivikerros, ruutu 458/938

dia nro	5015	Liesi 28, ruudut 458-460/938
	5016	Liesi 31, ruudut 456-458/924-922
	5017	Kodanpohja, alue B, taso 1, kaakosta luoteeseen
	5018	Kodanpohja taso 3, koillisesta lounaaseen
	5019	Kodanpohja, taso 4, " "
	5020	Kodanpohja, taso 6, idästä länteen
	5021	Kodanpohja alueella C, idästä länteen
	5022	Kodanpohja luoteesta kaakkoon

KOPIO peruskartasta 113301 NÄSTI

544

545

546

547

P. 1968 HKI

1:20 000

6747

6747

6746

6746

6745

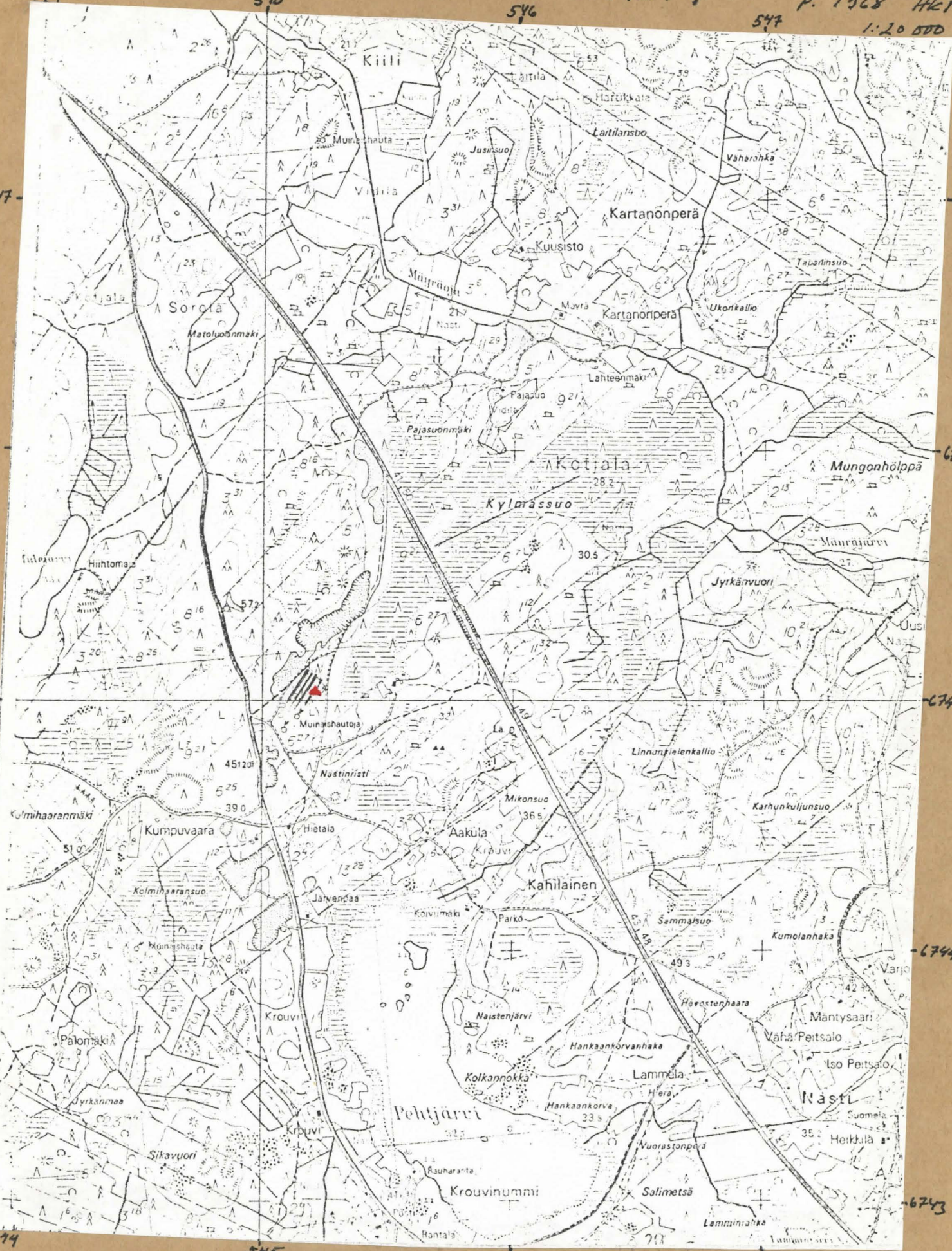
6745

6744

6744

6743

6743

▲ Kaijansalkeen koordinaatit

X = 4502

Y = 4520

LÄITILÄ KOTJALA
NÄSTINRISTI
L.Väkeväinen 1980

A-alue

erikoiskartta 1:10

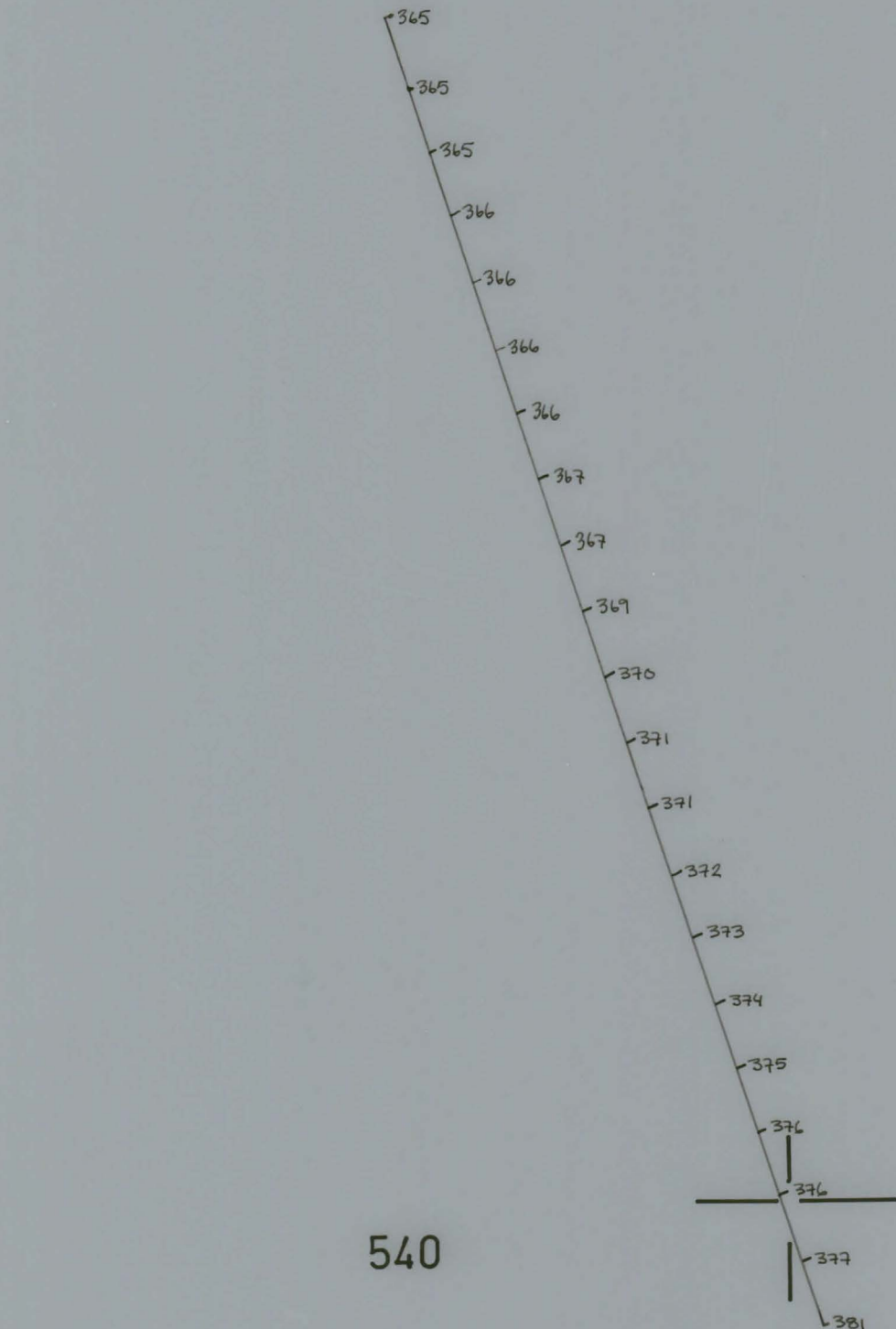
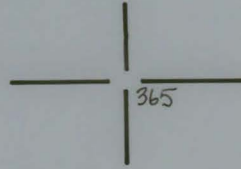
hauta VII, ruudut 540-542/1004-1006

pohjavaaitus, taso 4

kp I 375

piirt. A.Vikkula

50 cm

1006

540

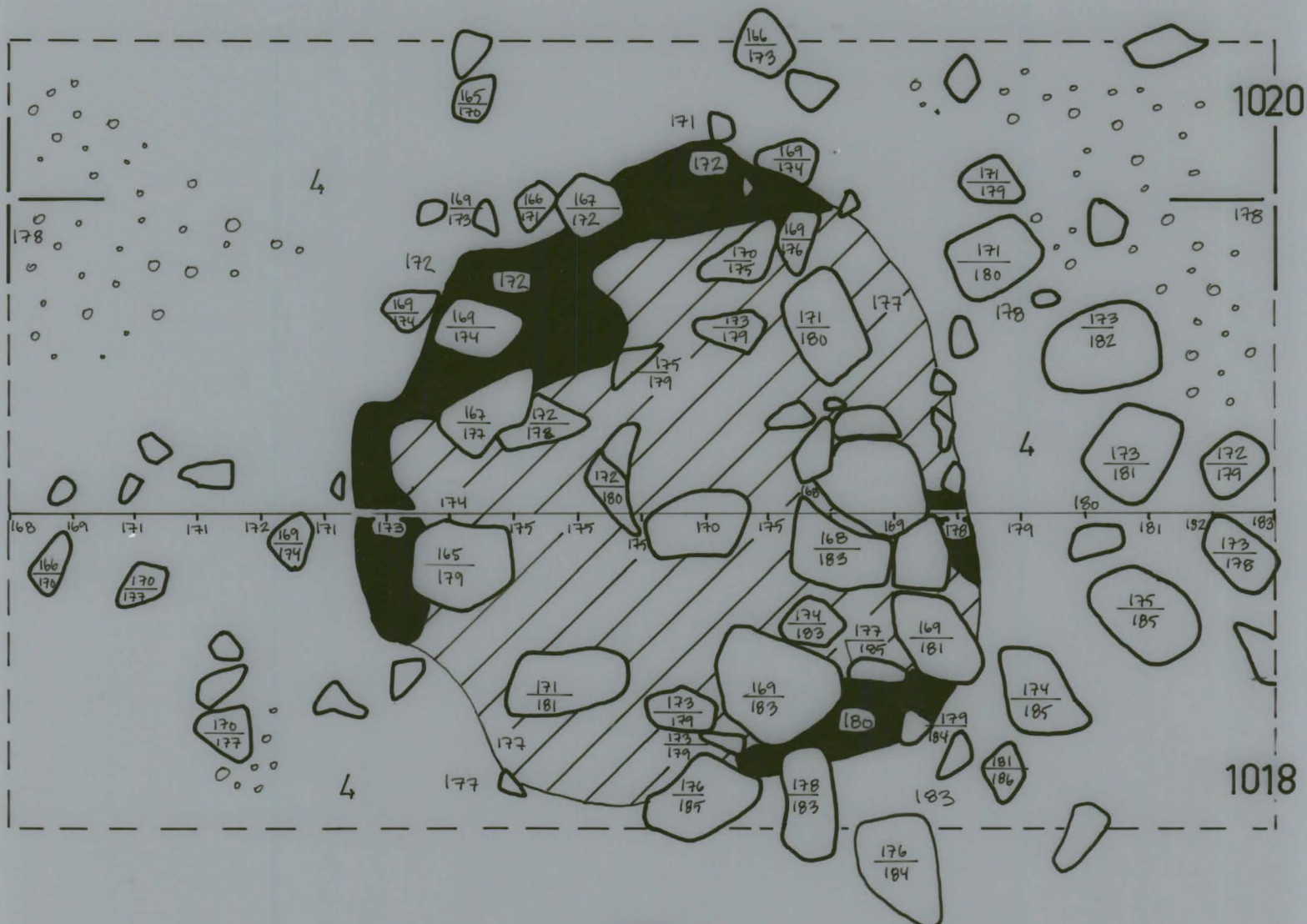
542

LAITILA KOTJALA
 NÄSTINRISTI
 L.Väkeväinen 1980

A-alue
 erikoiskartta 1:10
 liesi 23, ruudut 516 / 1018-1020
 taso 3
 kp I 375
 piirt. A.Vikkula
 50 cm

- likamaa
- ruskea hiekka
- hiili tai paksu noki
- sora
- kivi

LAITILA KOTJALA
NÄSTINRISTI
L.Väkeväinen 1980

sivu //0

A-alue

erikoiskartta 1:10

liesi 23, ruutu 516/1018

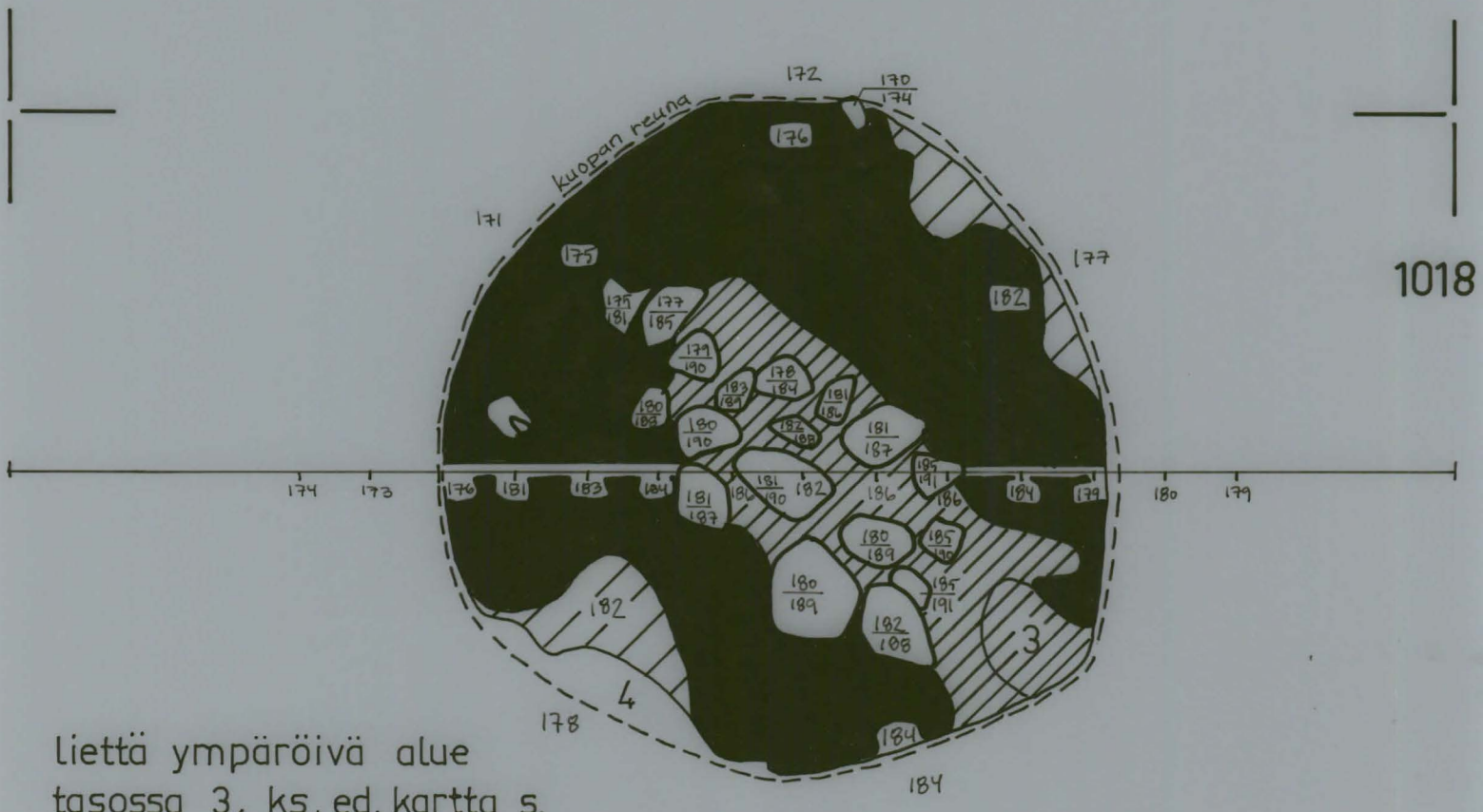
taso 3, 2.kivikerros

kp I 375

piirt. A. Vikkula

50 cm

- vaalea likamaa
- tumma likamaa
- 3 punaiseksi palanut hiekka
- 4 ruskea hiekka
- hiili tai paksu noki
- kivi

Liettä ympäröivä alue
tasossa 3, ks. ed. kartta s.

516

LAITILA KOTJALA
NÄSTINRISTI
L.Väkeväinen 1980

sivu ///

A-alue

erikoiskartta 1:10

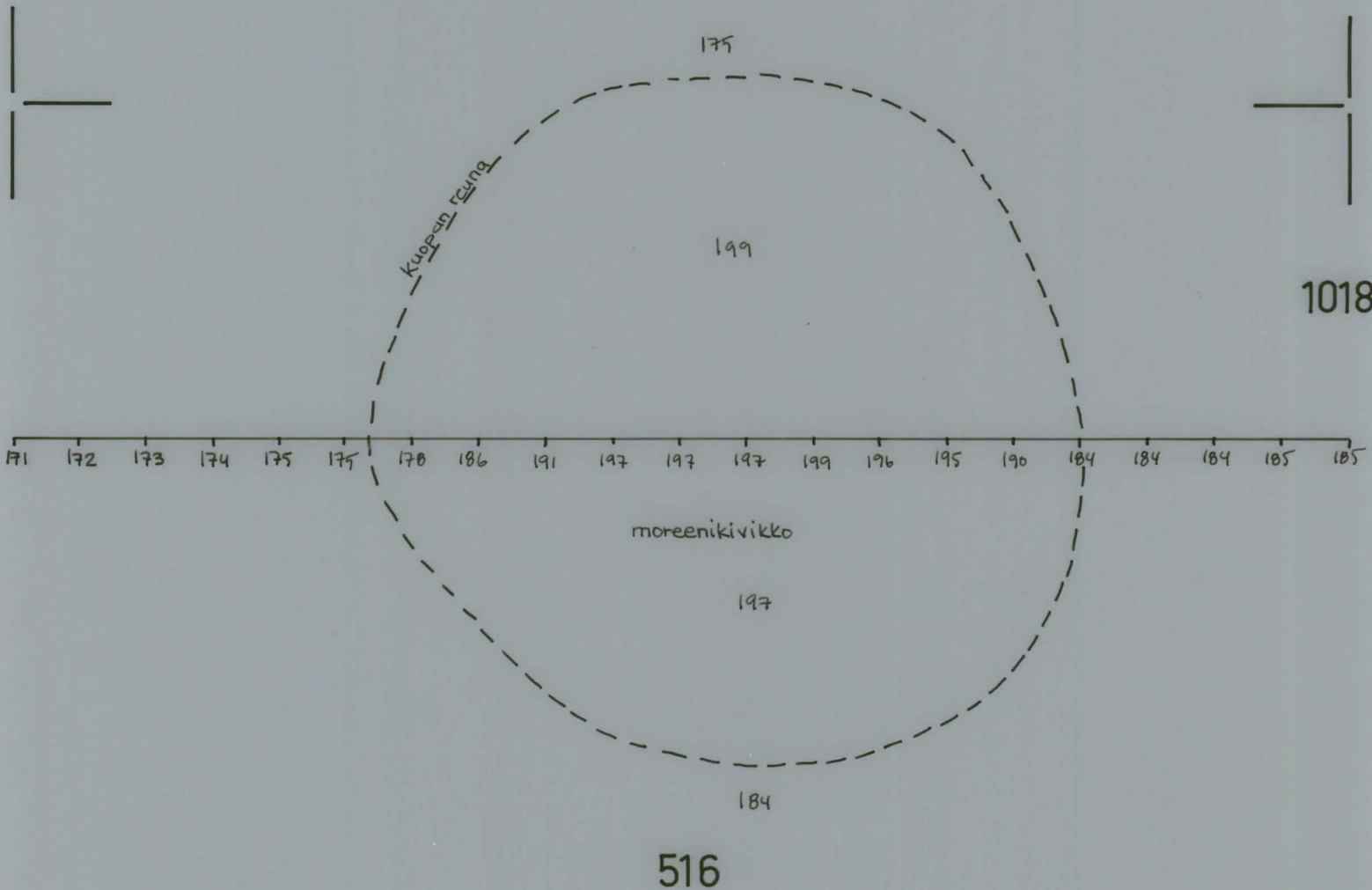
liesi 23, ruutu 516 / 1018

pohjavaaitus, tasot 3-4

kp I 375

piirt. A.Vikkula

50 cm

LÄITILÄ KOTJALA
NÄSTINRISTI
L. Väkeväinen 1980

B-alue

erikoiskartta 1:10

liesi 25, ruudut 488-490 / 956-958

taso 3

kp III 159

piirt. A. Vikkula, E. Ahtela

50 cm

 vaalea likamaa

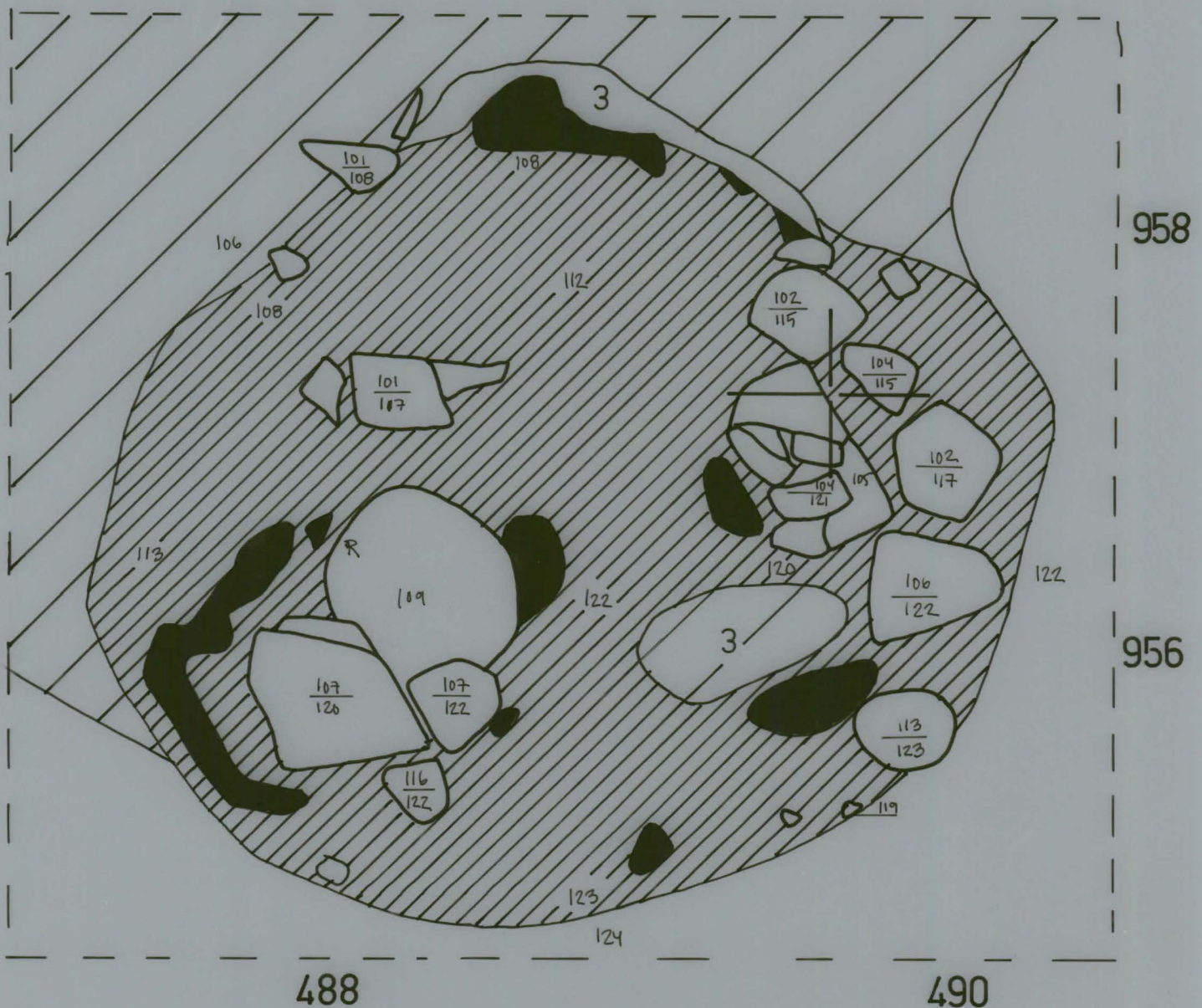
 tumma likamaa

3 punaiseksi palanut hiekka

4 ruskea hiekka

 hiili tai paksu noki

 kivi, rapautunut

LAITILA KOTJALA
NÄSTINRISTI
L.Väkeväinen 1980

sivu //3

B-alue

erikoiskartta 1:10

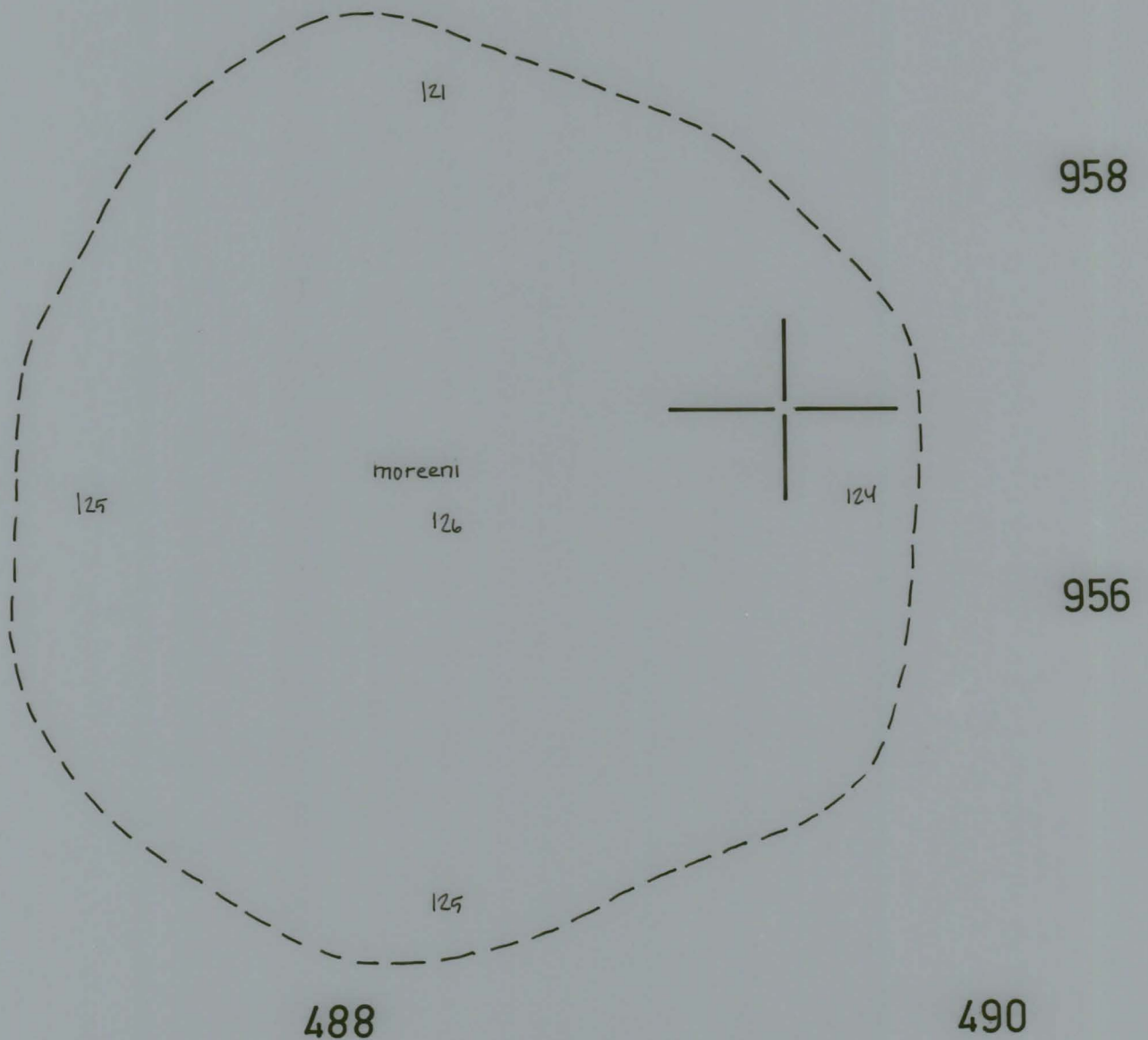
Liesi 25, ruudut 488 - 490 / 956 - 958

pohjavaaitus

kp III 159

piirt. A. Vikkula

50 cm

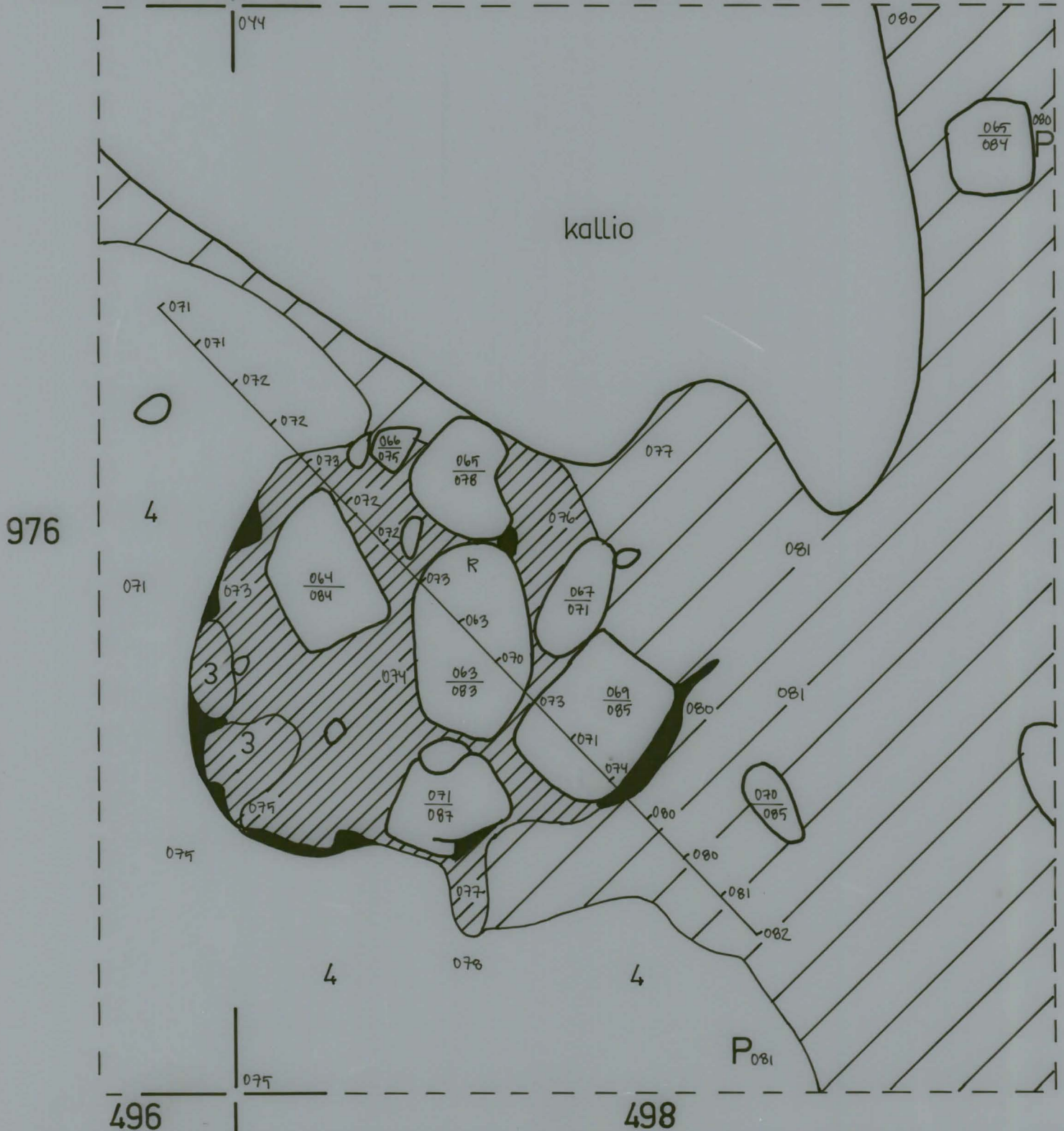
LÄITILÄ KOTJALA
 NÄSTINRISTI
 L. Väkeväinen 1980

B-alue
 erikoiskartta 1:10
 liesi 26, ruudut 496-498/976
 taso 2
 kp III 159
 piirt. A. Vikkula

- vaalea likamaa
- tumma likamaa
- 3 punaiseksi palanut hiekka
- 4 ruskea hiekka
- hiili tai paksu noki
- P pyörökivi
- kivi, rapautunut

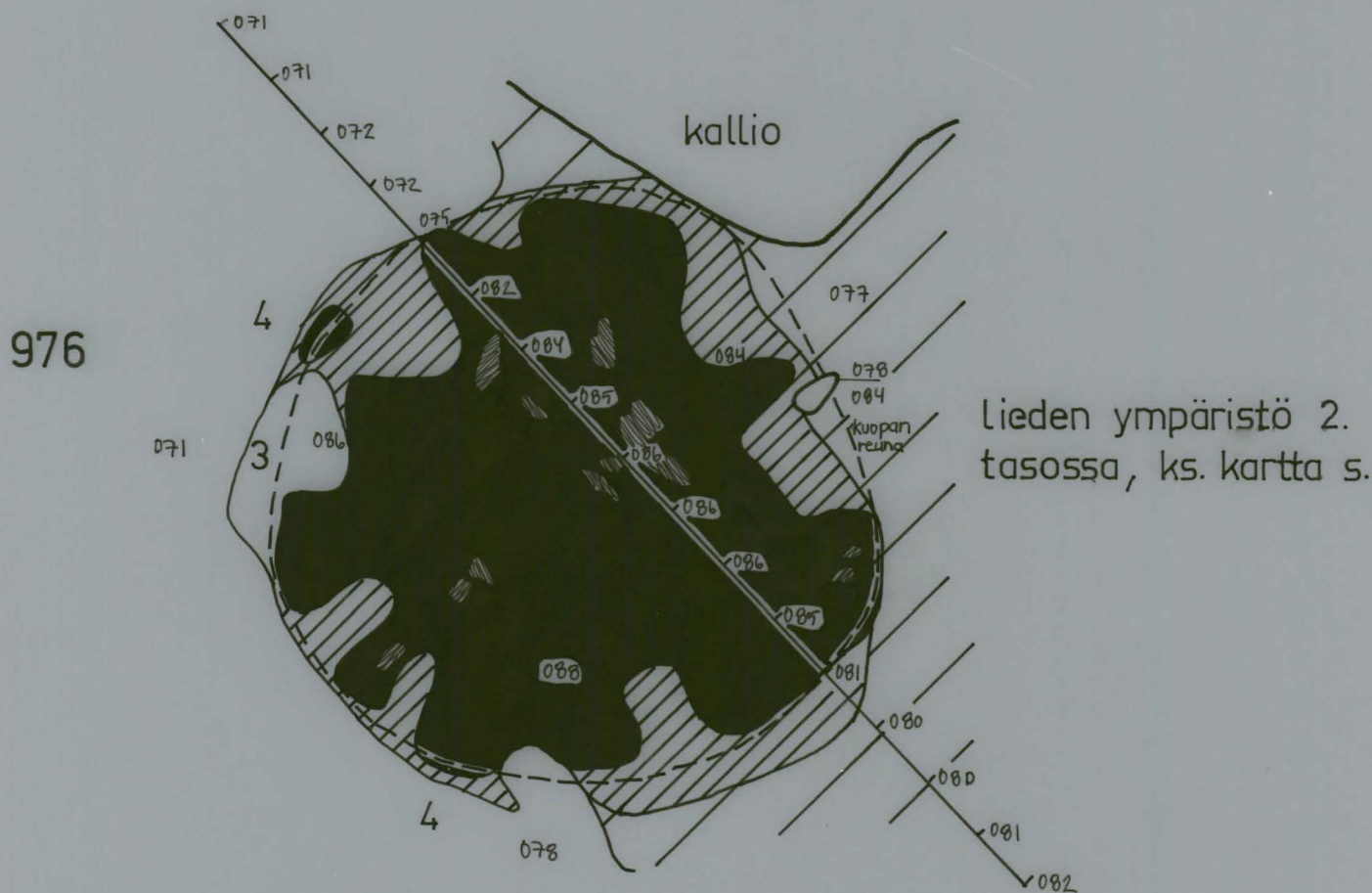
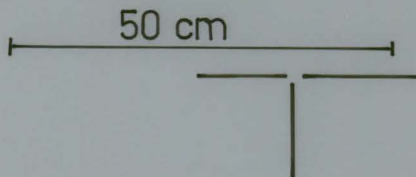
50 cm

LAITILA KOTJALA
 NÄSTINRISTI
 L. Väkeväinen 1980

B-alue
 erikoiskartta 1:10
 liesi 26, ruudut 496-498/976
 taso 2-2½, hiilikerros
 kp III 159
 piirt. A. Vikkula

- vaalea likamaa
- tumma likamaa
- 3 punaiseksi palanut hiekka
- 4 ruskea hiekka
- paksu noki tai hiili, syiden suunta
- kivi

LÄITILÄ KOTJALA
 NÄSTINRISTI
 L. Väkeväinen 1980

B-alue

erikoiskartta 1:10

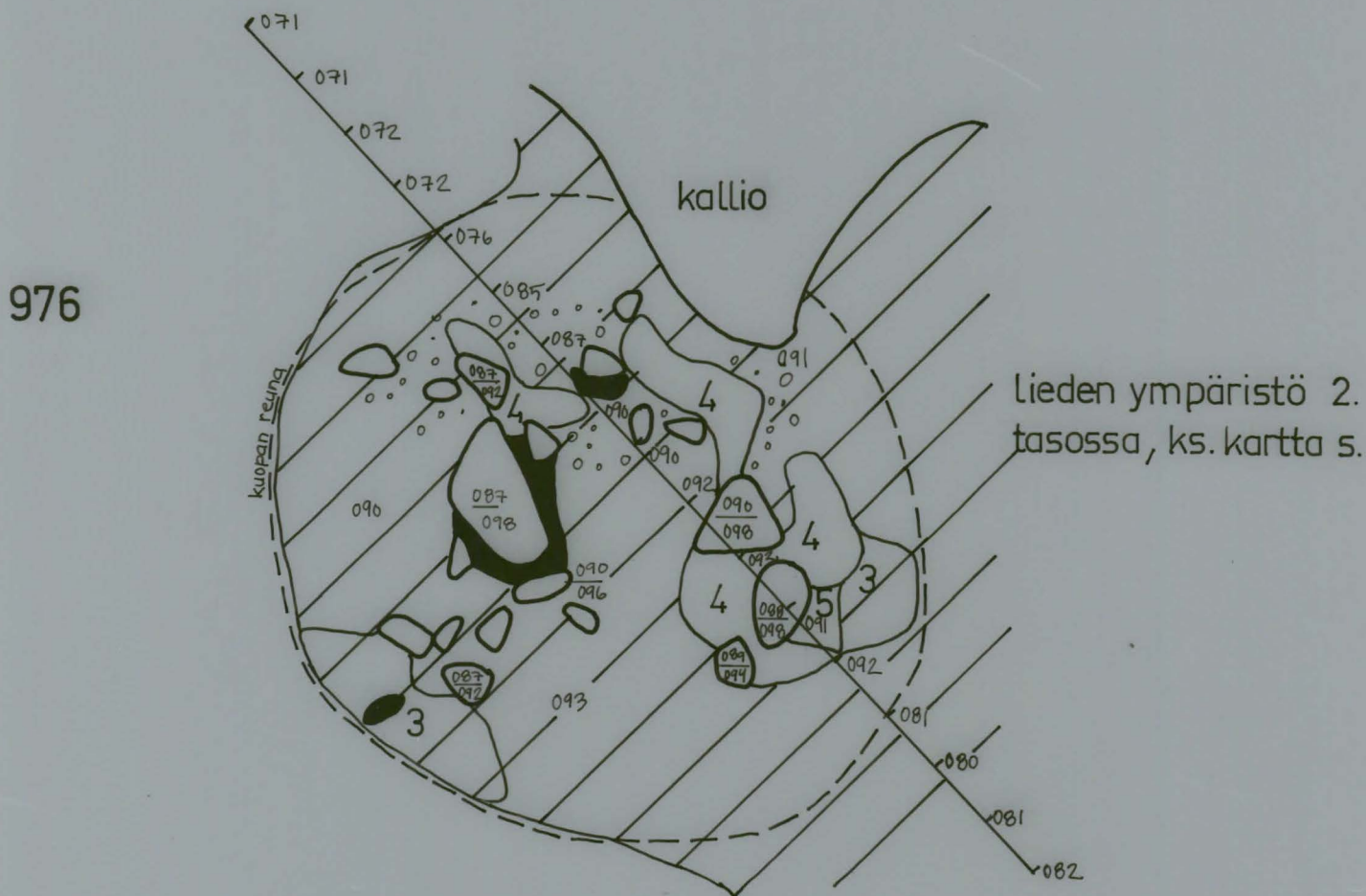
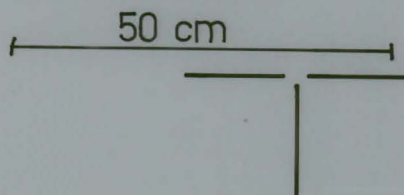
liesi 26, ruudut 496-498/976

taso 2-2½, hiilikerros poistettu

kp III 159

piirt. A. Vikkula

- vaalea likamaa
- paksu hiili tai noki
- 3 punaiseksi palanut hiekka
- 4 ruskea hiekka
- 5 hiesu
- sora
- kivi

976

496

498

LAITILA KOTJALA
NÄSTINRISTI
L. Väkeväinen 1980

B-alue

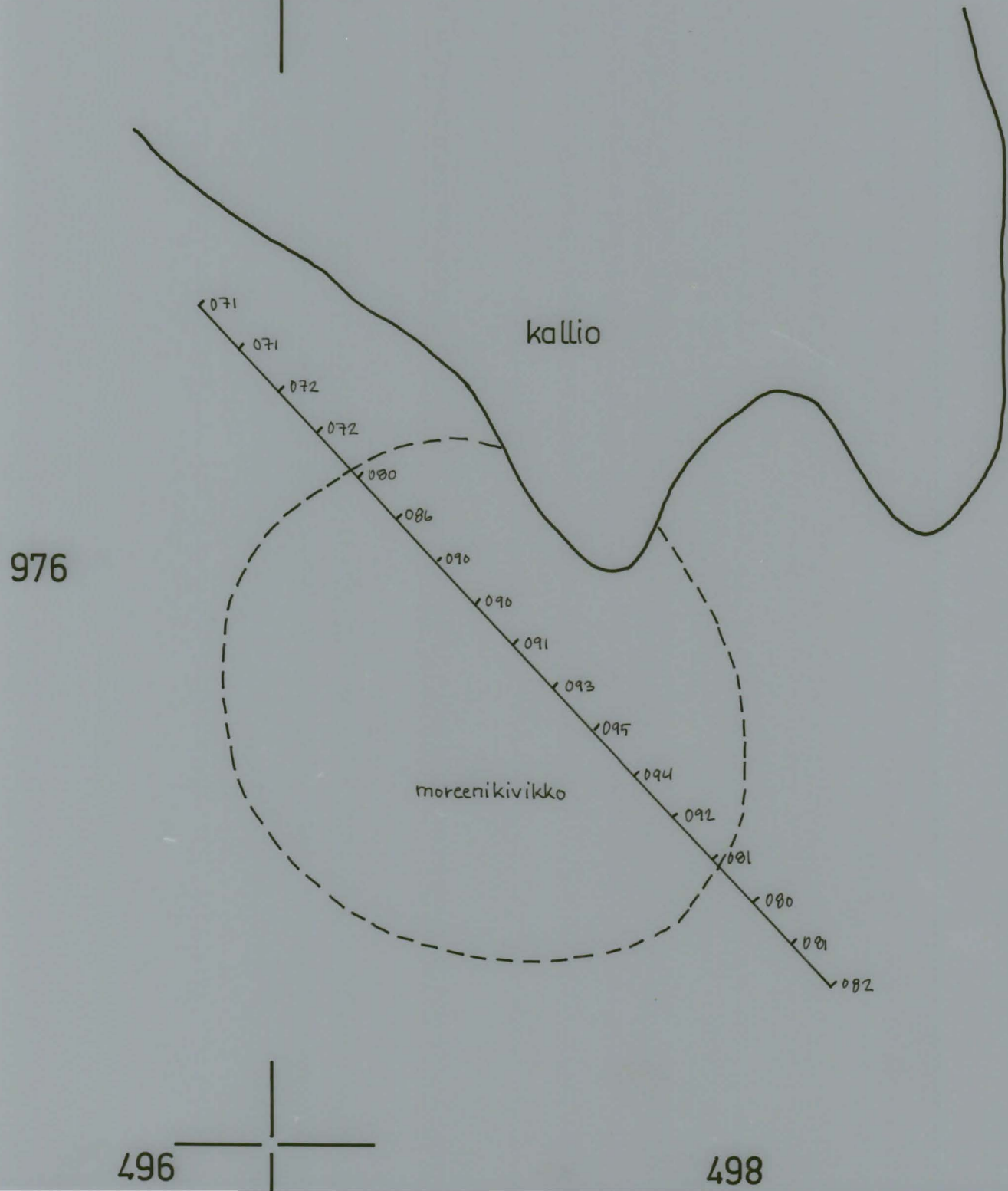
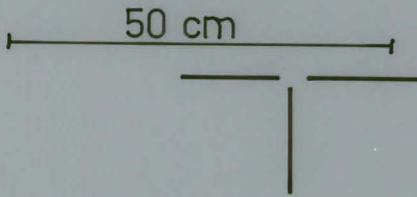
erikoiskartta 1:10

liesi 26, ruudut 496-498 / 976

pohjavaaitus

kp III 159

piirt. A. Vikkula

LAITILA KOTJALA
NÄSTINRISTI
L. Väkeväinen 1980

B-alue

erikoiskartta 1:10

liesi 30, ruudut 460-462/922-924

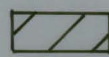
taso 2

kp VI 181

piirt. A. Vikkula

50 cm

 vaalea likamaa

 tumma likamaa

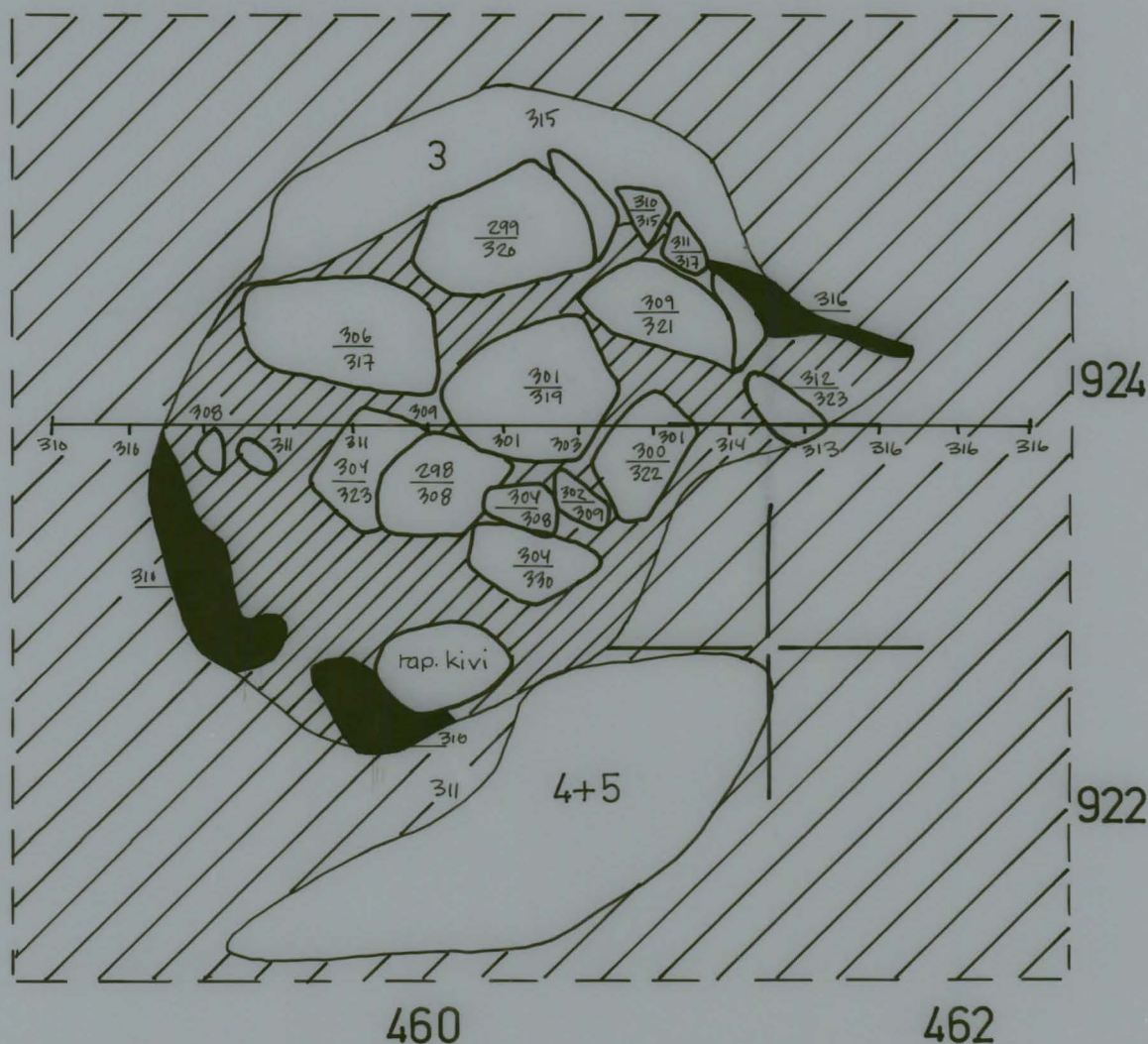
3 punaiseksi palanut hiekka

4 ruskea hiekka

5 hiesu

 paksu noki tai hiili

 kivi

LÄITILÄ KOTJALA
NÄSTINRISTI
L.Väkeväinen 1980

B-alue

erikoiskartta 1:10

liesi 30, ruudut 460-462 / 922-924

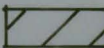

taso 2, hiilikerros

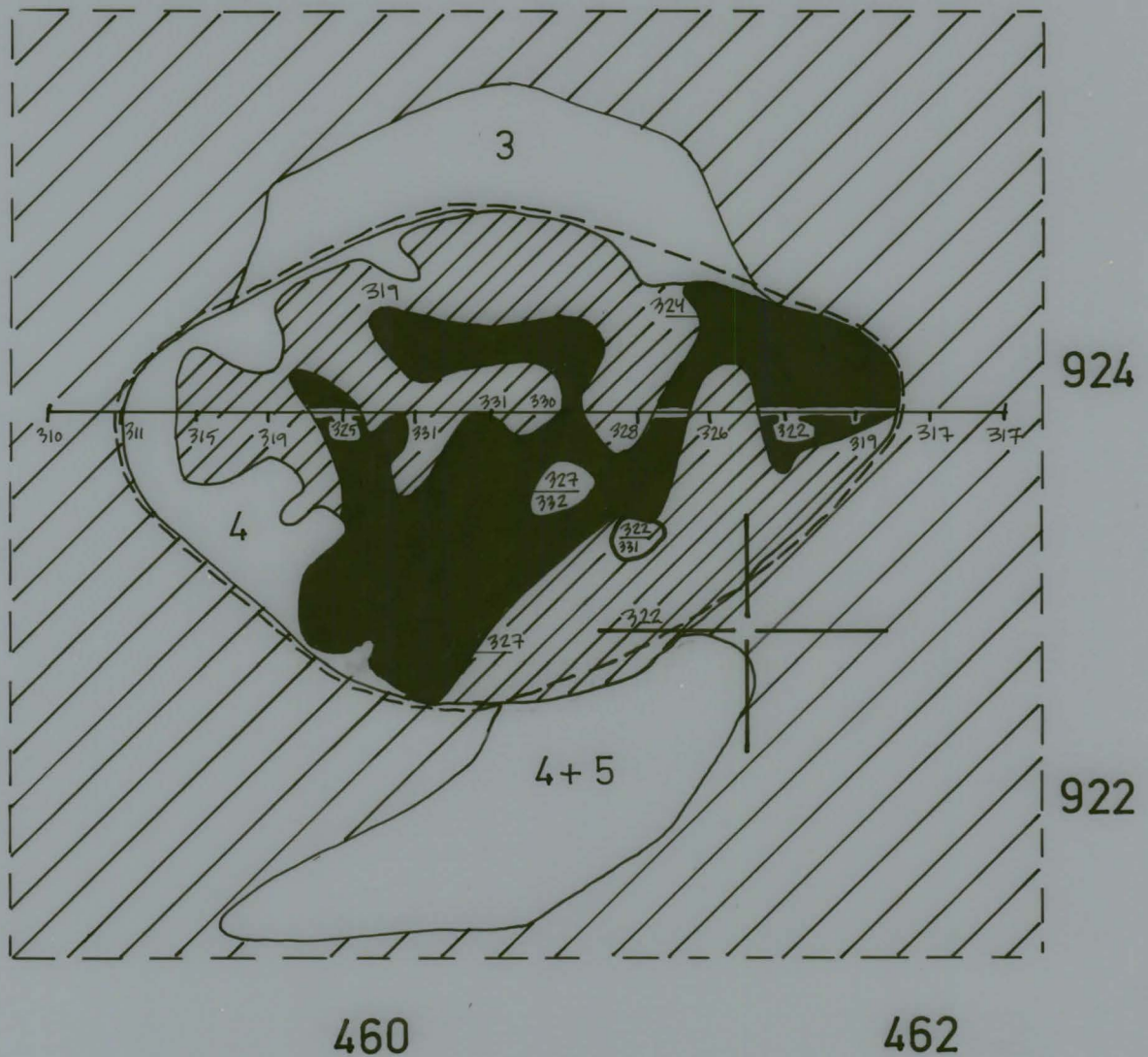
kp VI 181

piirt. A.Vikkula

50 cm

- vaalea likamaa
- tumma likamaa
- 3 punaiseksi palanut hiekka
- 4 ruskea hiekka
- 5 hiesu
- paksu noki tai hiili
- kivi

LÄITILÄ KOTJALA
NÄSTINRISTI
L. Väkeväinen 1980

B-alue

erikoiskartta 1:10

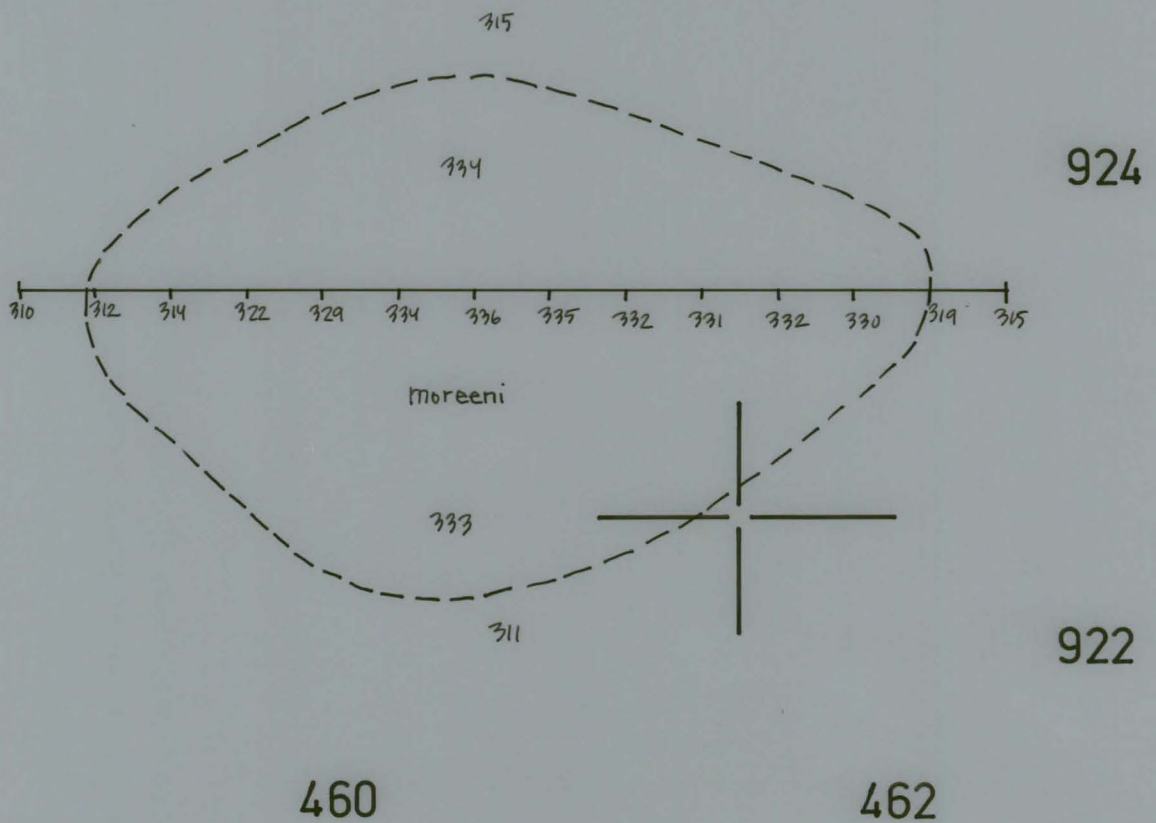
liesi 30, ruudut 460-462/922-924

pohjavaaitus

kp VI 181

piirt: A. Vikkula

50 cm

LAITILA KOTJALA
NÄSTINRISTI
L.Väkeväinen 1980

B-alue

erikoiskartta 1:10

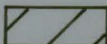
liesi 31, ruudut 456 - 458 / 922 - 924

taso 3

kp VI 181

piirt. A. Vikkula

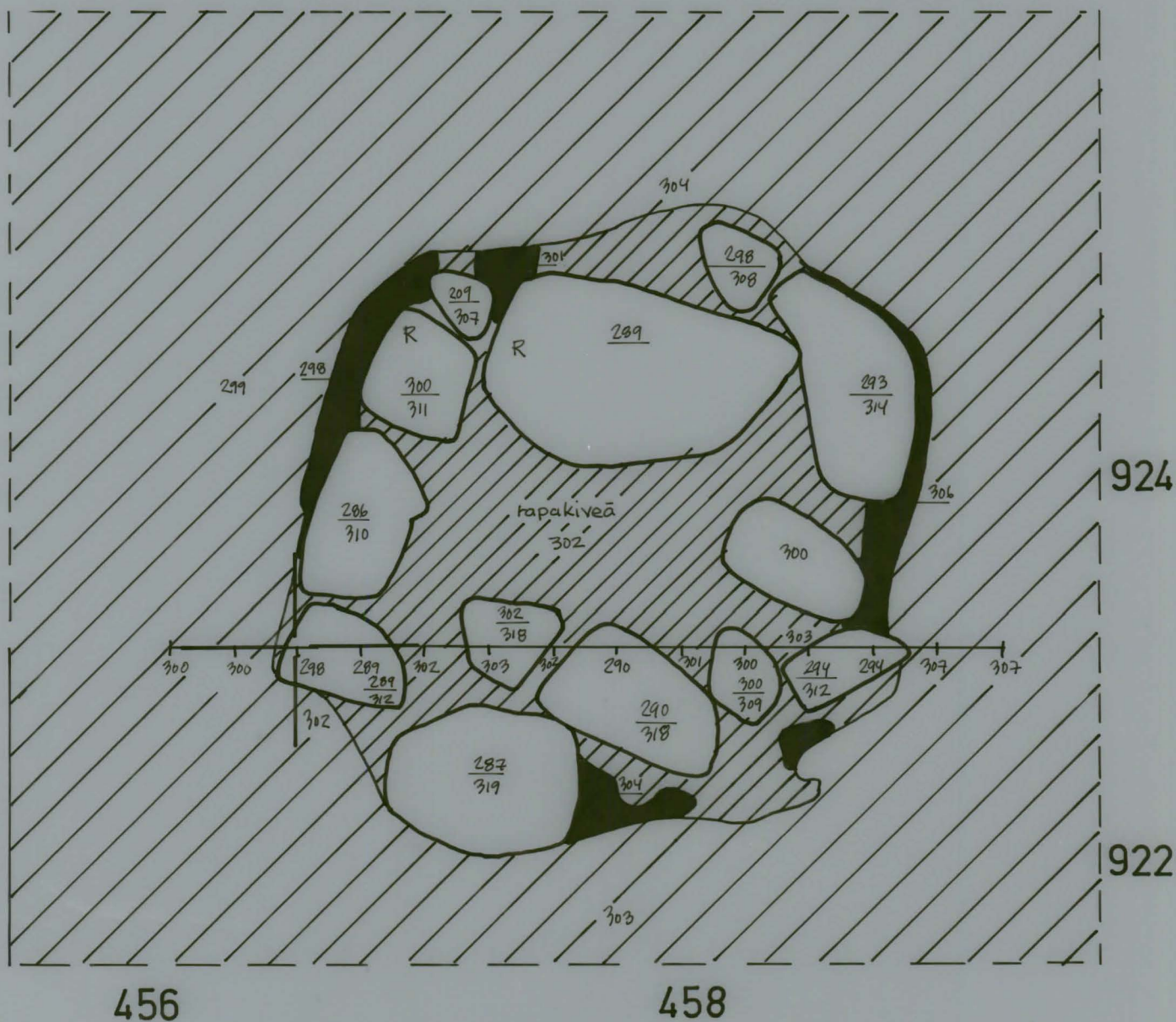
50 cm

 vaalea likamaa

 tumma likamaa

 paksu noki tai hiili

 kivi, rapautunut

LÄITILÄ KOTJALA
NÄSTINRISTI
L.Väkeväinen 1980

B-alue

erikoiskartta 1:10

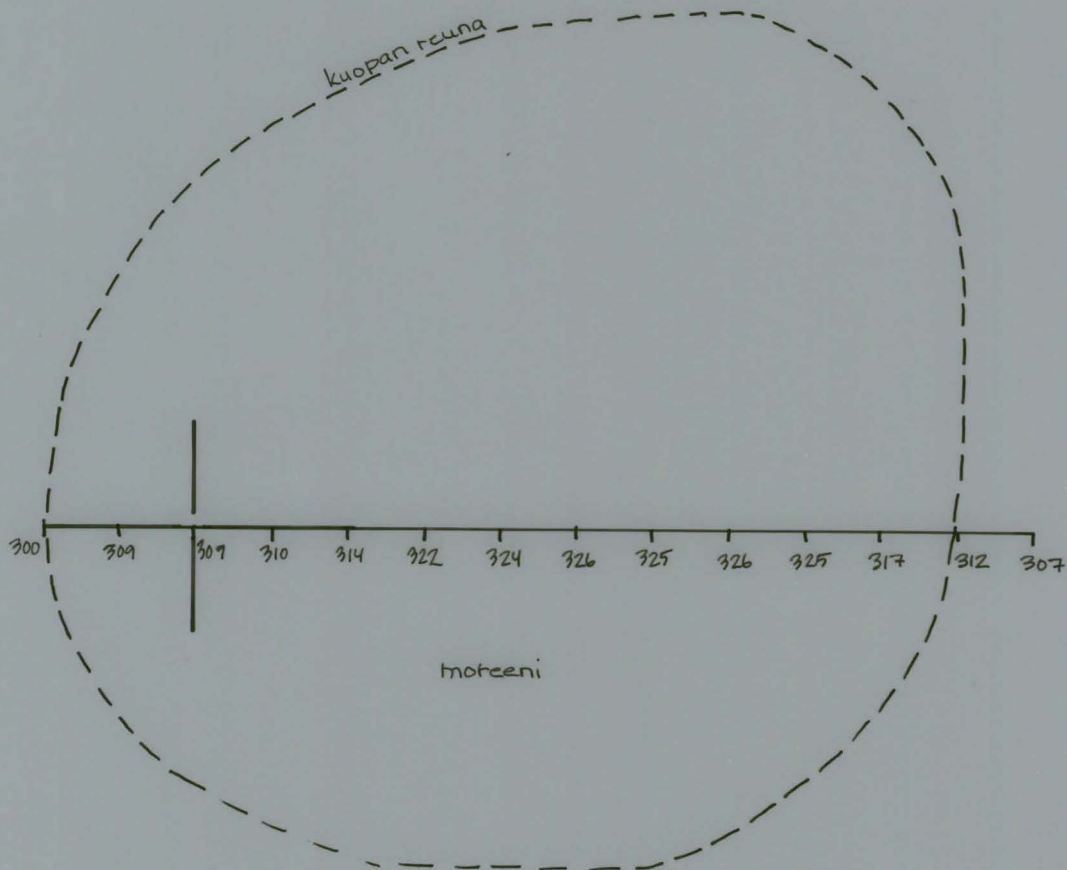
liesi 31, ruudut 456-458/922-924

pohjavaaitus

kp VI 181

piirt. A. Vikkula

50 cm

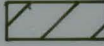

LAITILA KOTJALA
 NÄSTINRISTI
 L.Väkeväinen 1980

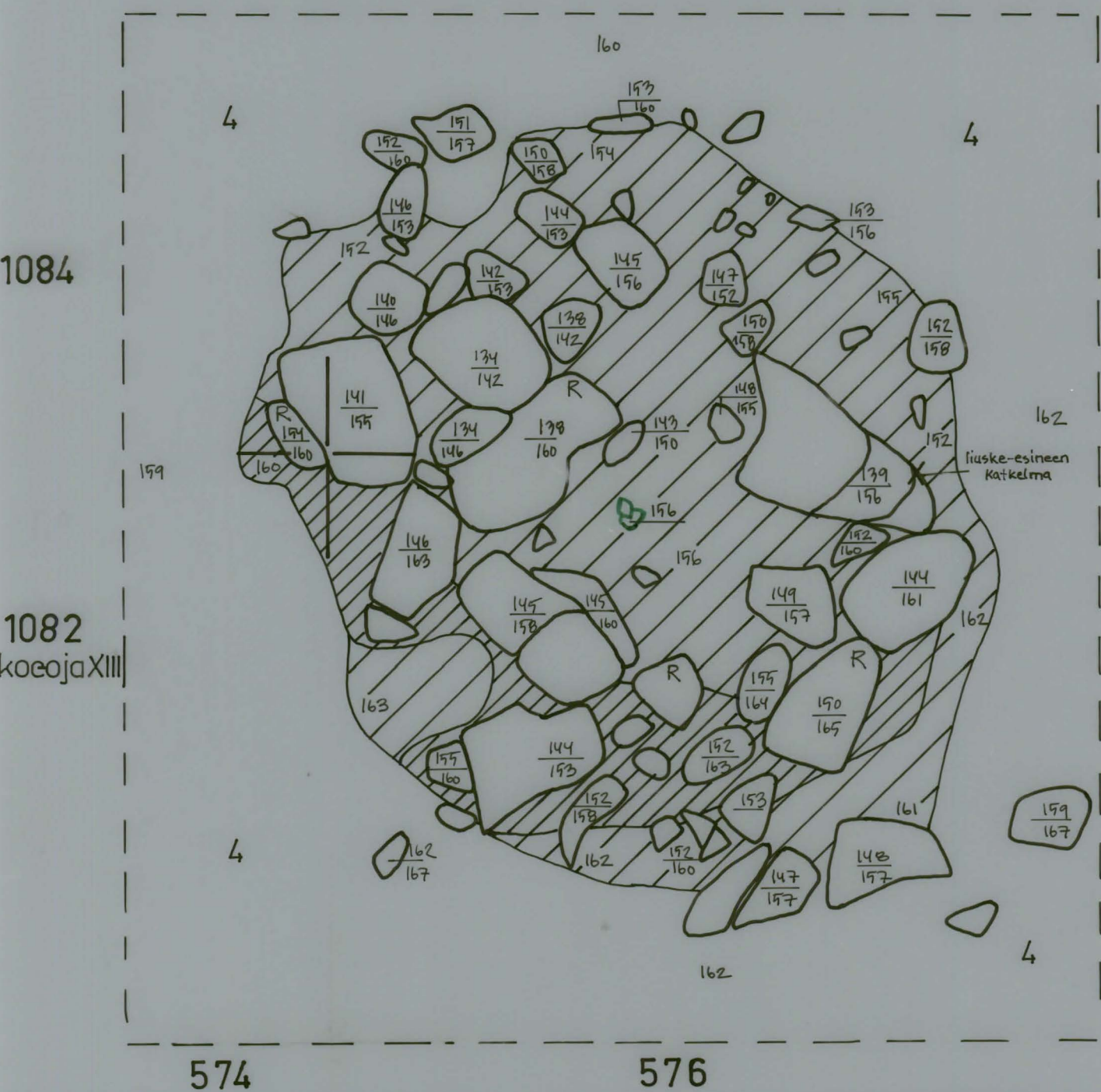
C-alue , koeoja XIII
 erikoiskartta 1:10

kiveys ruuduissa 574 - 576 / 1082 - 1084, 32
 taso 3

kp 1:2 345
 piirt.A.Vikkula

50 cm

- vaalea likamaa
- tumma likamaa
- 4 ruskea hiekka
- keramiikkaa
- kivi, rapautunut

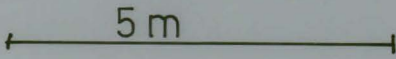
LAITILA KOTJALA
 NÄSTINRISTI
 L. Väkeväinen 1980

134

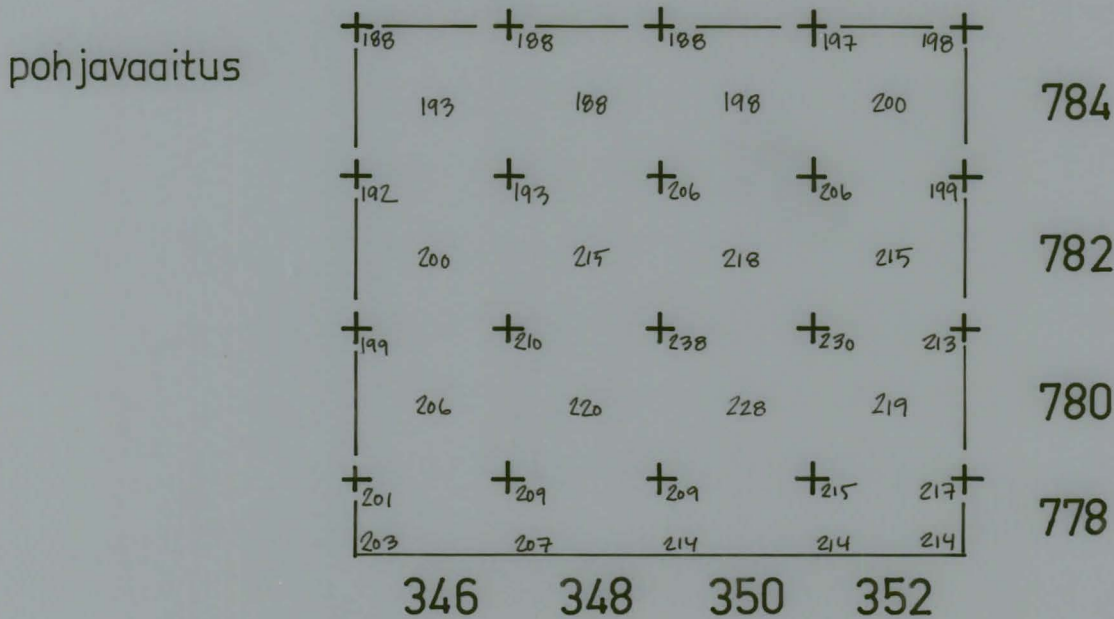
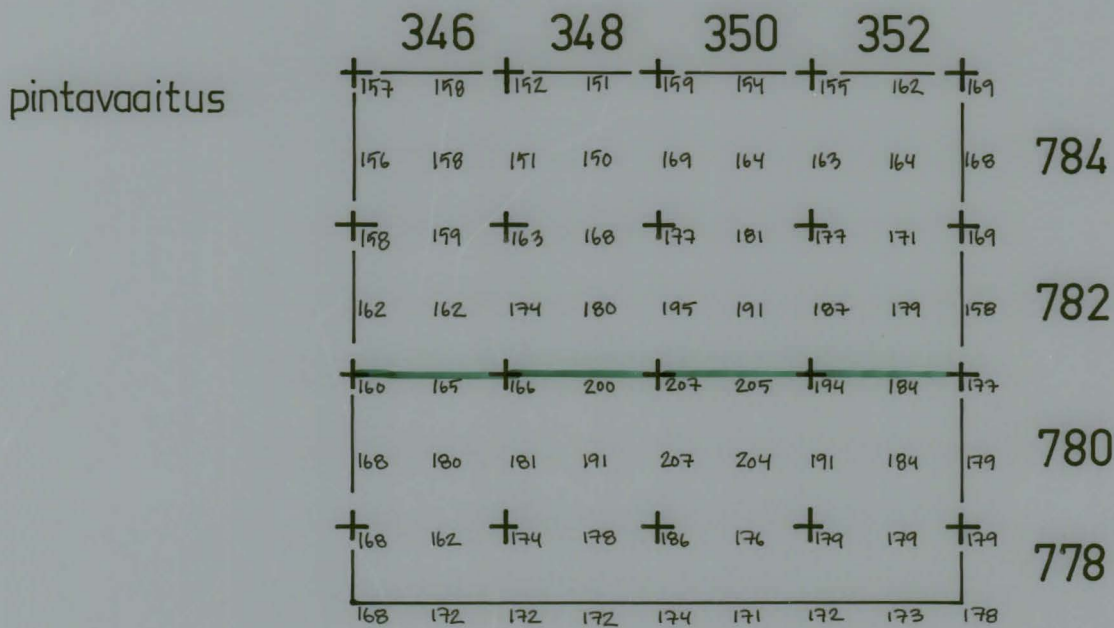
D-alue

pinta- ja pohjavaaituskartta: 1 100
 asuinkuoppa

kp VII 058 41,07 m y.m.p.
 piirt. A. Vikkula, E. Ahtela

— profiili

LAITILA KOTJALA NÄSTINRISTI

ff 53607-611

yleiskuva tasokaivaus alueesta, valok. etelästä pohjoiseen

LAITILA KOTJALA NÄSTINRISTI

ff 53612-615

yleiskuva röykkiö- ja kivikautiselle asuinpaikka-alueelle
valokuvattu etelästä pohjoiseen

valok. Lea Väkeväinen 1980

LAITILA KOTJALA NÄSTINRISTI

3.

f 53616
 hauta III, ruuduissa 512-516/1000-1002
 taso 3. Ensimmäinen kivikerros
 sekä haudassa että liesissä

4.

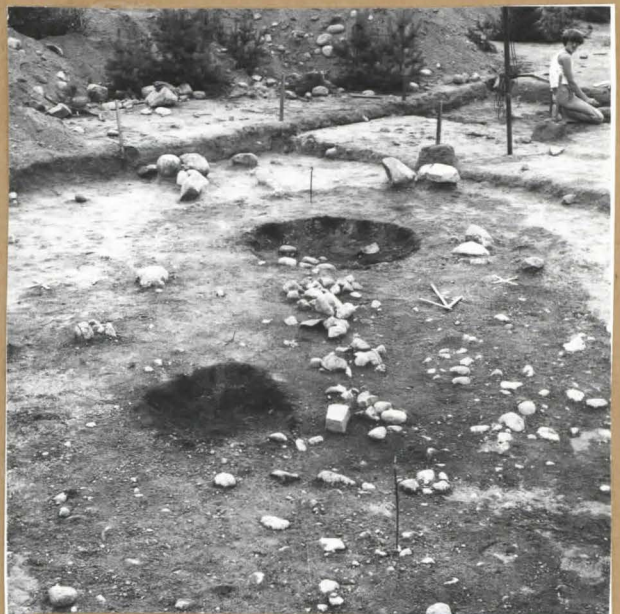
f 53617
 hauta III, ensimmäinen
 kivikerros, taso 3, valok.
 pohjoisesta etelään

5.

f 53618
 hauta III, haudassa ensim-
 mäinen kivikerros, Liesistä
 kivien alta paljastunut hiili-
 noki kerros, taso 3

6.

f 53619
 hauta III, toinen kivikerros.
 Liesissä hiili- noki kerros, taso 3

LAITILA KOTJALA NÄSTINRISTI

7.

f 53620
koeoja VII paalutuksen
jälkeen. valok. idästä-länteen

8.

f 53621
koeoja VIII, tasot 3-4
valok. idästä länteen

9.

f 53622
koeoja VIII, tasot 3-4
valok. idästä länteen

10

f 53623
koeoja X, taso 3
valok. idästä-länteen

LAITILA KOTJALA NÄSTINRISTI

11.

f. 53624
 hauta X, ruudut 498-500/972-974
 Ensimmäinen kivikerros, taso 2
 valok. idästä länteen

12.

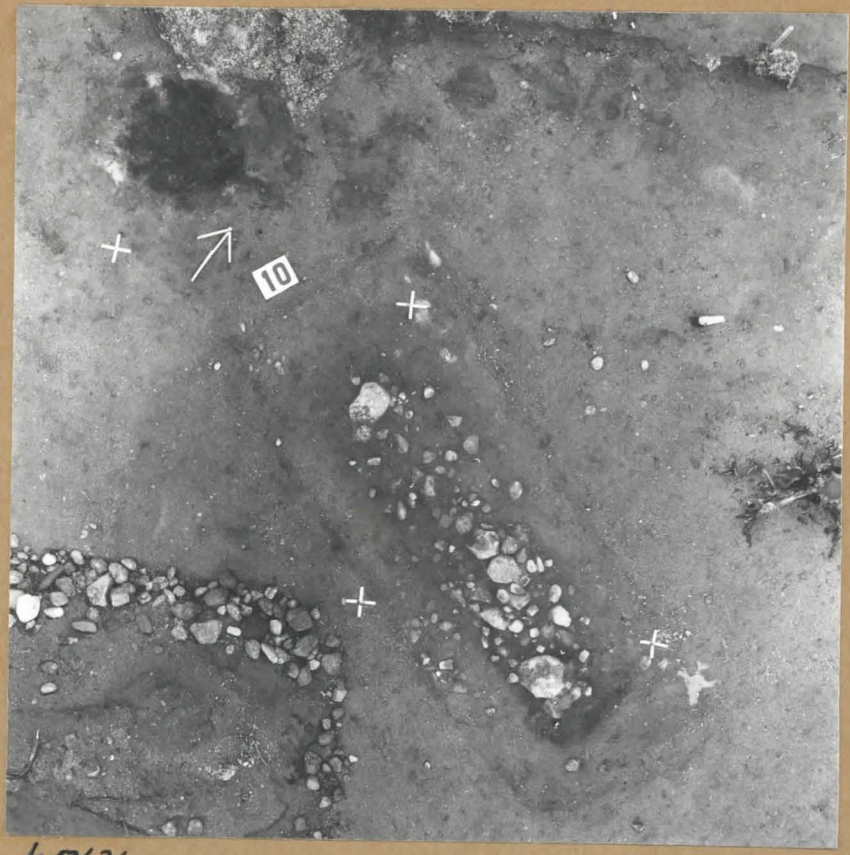
1000
 2 1/2

f. 53625
 hauta X, toinen kivikerros, taso 2 1/2

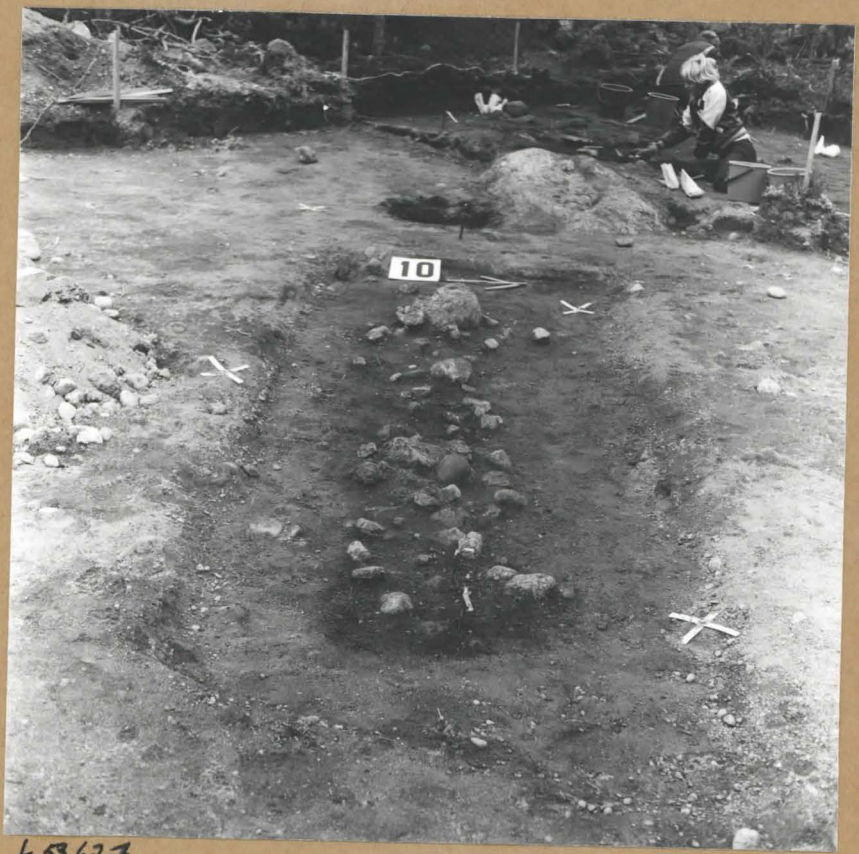
LAITILA KOTJALA NÄSTINRISTI

13.

f. 53626
 hauta IX, toinen kivikerros, taso 2½

14.

f. 53627
 hauta IX, kolmas kivikerros
 taso 3

LAITILA KOTJALA NÄSTINAISTI

15.

f 53628
 hauta X, ruuduissa 498-500/972-974
 neljäs kivikerros, taso 3½

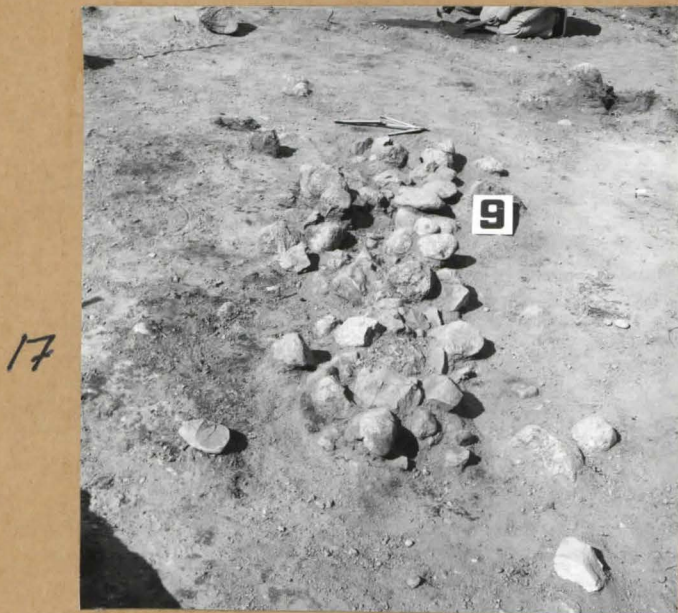
16.

f 53629
 hauta X, taso 4½ pohjakerros

LAITILA KOTJALA NÄSTINRISTI

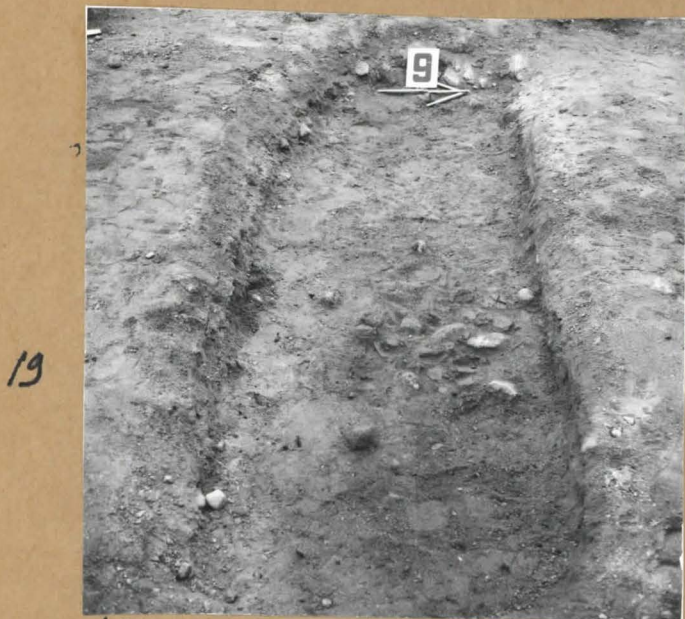
f 53630

hauta IX, ruuduissa 508-510/552-554
taso 3. Haudan pinta kiveys.
valok. idästä länteen

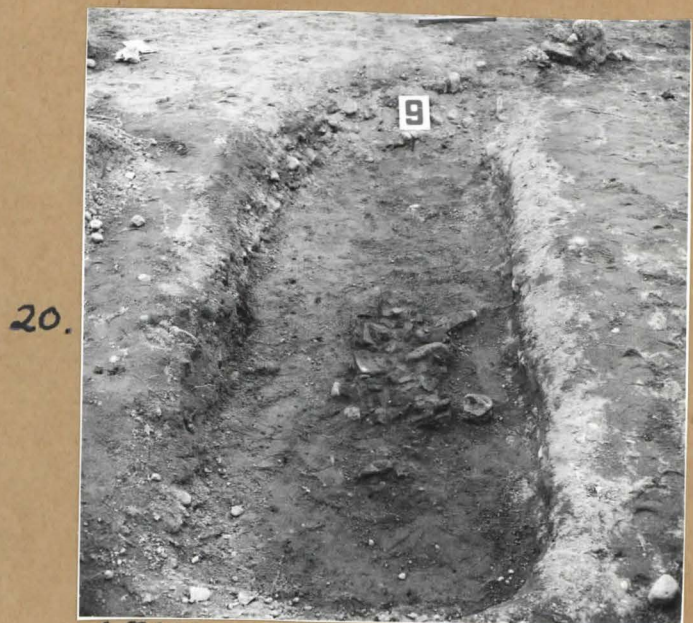
f 53631

hauta IX, kolmas
kivi kerros, taso 4

f 53632

hauta IX, kivi kerroksen
ja hiekan alla paljastunut kera-
miikkakeskittyvä, taso 5½

f 53633

hauta IX, Keramiikka-
keskittyvä, haudan keski-
vaiheilla, taso 6

LAITILA KOTJALA NÄSTINRISTI

21

f. 53634
 hauta IX kolmas keramiikka-
 kerrostuma, taso 6½

22

f. 53635
 hauta IX. Haudan pohjalta
 olleet keramiikka palat, taso 7

LAITILA KOTJALA NÄSTINRISTI

23

f. 53636-37

Kodan pohja I, 960-972/516-530, taso 1.
valok. etelästä pohjoiseen.

24

f. 53638-39

Kodan pohja I, taso 2. valok. koillisesta lounaseen

LAITILA KOTJALA NÄSTINRISTI

25

f 53640
Kodan pohja I, taso 3
valok. etelästä pohjoiseen

26

f 53641
Kodan pohja I, taso 4, valok. Koillisesta lounaaseen

LAITILA KOTJALA NÄSTINRISTI

27

f 53642
 "keramiikkakeskitys" Koe-
 ojan IX ruudussa 940/434,
 taso 2

28

f 53643
 "keramiikka keskitys" Koe-
 ojan IX ruudussa 940/430, taso 2

LAITILA KOTJALA NÄSTINRISTI

29

f53644-45

Kodan pohja, keskellä kiveys
ruuduissa 778-784/346-352 taso 3
valok. Kaakko-luode.

30

53646

Kodan keskellä ollut
kiveys. valok. etelästä